

รายงานวิจัย

เรื่อง

ปัญหาและความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบล
ทวีวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

Problems and Need for Social Receiving of Elderly Persons in
Taweewattana Subdistrict Administrative Organization Sai Noi
District, Nonthaburi Province

โดย

เสาวนารถ เล็กเลอสินธุ์

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ชื่องานวิจัย: ปัญหาและความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยะนอย จังหวัดนนทบุรี

ชื่อผู้วิจัย: เสาวนารถ เล็กเลอสินธุ์

ปีที่ทำการวิจัยแล้วเสร็จ: 2567

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาระดับปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยะนอย จังหวัดนนทบุรี 2) เพื่อศึกษาระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยะนอย จังหวัดนนทบุรี 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยะนอย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ และ 4) เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยะนอย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา จำนวน 320 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ และค่าที

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยะนอย จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยะนอย จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) การเปรียบเทียบระดับปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยะนอย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ปัจจุบัน และรายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยะนอย จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) การเปรียบเทียบระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยะนอย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพปัจจุบัน และรายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยะนอย จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ปัญหา ความต้องการ สวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุ

Research Title: Problems and Need for social receiving of elderly persons in
Taweewattana Subdistrict Administrative Organization Sai Noi
District Nonthaburi Province

Researcher: Saovanard Leklersindhu

Year: 2024

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the level of problems with social welfare provision for the elderly, Thawi Watthana Subdistrict Administration. 2) to study the level of social welfare needs for the elderly, Thawi Watthana Subdistrict Administration Organization 3) to compare the level of problems with social welfare provision for the elderly, Thawi Watthana Subdistrict Administration and 4) to compare the level of social welfare needs for the elderly, Thawi Watthana Subdistrict Administration Organization Nonthaburi Province. The sample group was 320 Elderly people selected through Simple Sampling. The statistical data analysis was percentage, mean, standard deviation F-test, and t-test analysis by using the Computer program.

The results were as follows: 1) the level of problems with social welfare provision for the elderly, Thawi Watthana Subdistrict Administration was at a high level for all aspects. 2) level of social welfare needs for the elderly, Thawi Watthana Subdistrict Administration Organization was at a high level for all aspects. 3) The comparison level of problems with social welfare provision for the elderly, Thawi Watthana Subdistrict Administration as classified by gender, age, current occupation, and monthly income. It was found no difference in the level of problems with social welfare provision for the elderly, Thawi Watthana Subdistrict Administration and 4) The comparison level of social welfare needs for the elderly, Thawi Watthana Subdistrict Administration Organization as classified by gender, age, current occupation, and monthly income. It was found not difference in the level of social welfare needs for the elderly, Thawi Watthana Subdistrict Administration Organization

Keywords: Problems, Need, Social welfare, Elderly people

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2566 โดยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ดร.อนาวุฒิ ชูทรัพย์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ดร.สันธยา ชูทรัพย์ รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี สำเภาทอง รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และคณะกรรมการทุกท่าน ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และได้รับความเมตตา ความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย แหวนเพชร ซึ่งเป็นที่ปรึกษา ได้ให้ความช่วยเหลือชี้แนะแนวทางข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ บุญวิเศษ รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงตา สราญรัมย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธนาท บุญยะชัย ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งคอยแนะนำเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในส่วนของข้อมูลและสถานที่ในการศึกษาวิจัย

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของบุพการี ตลอดจนครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ มหาวิทยาลัยอันทรงคุณค่าสืบไป

เสาวนารถ เล็กเลอสินธุ์

เมษายน 2567

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.4 สมมติฐานการวิจัย	4
1.5 ขอบเขตการวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย.....	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ	8
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ.....	12
2.3 การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย.....	16
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ	21
2.5 บทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดสวัสดิการสังคม	29
2.6 ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ...	35
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	44
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	48
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	50
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วน ตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี.....	52
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบล ทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี.....	57
ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐานปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การ บริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี.....	64
ตอนที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหาร ส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี.....	69
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	73
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	73
5.2 อภิปรายผล	77
5.3 ข้อเสนอแนะ	82
5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	82
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	83
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก	89
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	90
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	92
ประวัติผู้วิจัย	100

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ค่าจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	51
4.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย.....	52
4.3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย.....	53
4.4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน.....	54
4.5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านสวัสดิการนันทนาการ	55
4.6 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านความเป็นธรรมในสังคม.....	56
4.7 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม	57
4.8 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย	58
4.9 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย	59
4.10 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน.....	60
4.11 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านสวัสดิการนันทนาการ	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.12 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านความเป็นธรรมในสังคม ...	62
4.13 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม	63
4.14 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ	64
4.15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอายุ	65
4.16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอาชีพปัจจุบัน	66
4.17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	67
4.18 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุด้าน นันทนาการ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	68
4.19 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุด้านความเป็นธรรมในสังคม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	68
4.20 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ	69
4.21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอายุ	70
4.22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอาชีพปัจจุบัน	71
4.23 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	72

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	43

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปรากฏการณ์ผู้สูงอายุที่เกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้มองเห็นได้ว่าโลกในยุคปัจจุบันนี้ได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การก้าวเข้าสู่ศตวรรษแห่งประชากรสูงอายุเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศที่พัฒนาแล้วในศตวรรษที่ผ่านมา และในศตวรรษที่ 21 ก็ได้เริ่มเกิดขึ้นในประเทศที่กำลังพัฒนาซึ่งจะแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมของแต่ละประเทศ ไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ ด้านเทคโนโลยี ด้านการแพทย์ และระบบสาธารณสุขที่ทำให้มนุษย์เรามีอายุที่ยืนยาวขึ้น อีกทั้งยังมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างทางสังคม ค่านิยม และทัศนคติภายใต้ยุคแห่งการแข่งขันในโลกยุคปัจจุบัน ทำให้อัตราการแต่งงานและอัตราการเกิดของประชากรลดลงแต่อายุโดยเฉลี่ยของผู้สูงอายุสูงขึ้น สำหรับประเทศไทยผู้สูงอายุได้รับการยกย่องว่าเป็นปูชนียบุคคล ที่ได้รับการยกย่องเป็นที่เคารพนับถือของคนในครอบครัวและในวงศาคณาญาติในฐานะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ที่ถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม และประสบการณ์ชีวิตที่ดีให้กับสังคมจากรุ่นสู่รุ่น ทำให้เกิดสังคมที่ดีมีคุณธรรมและเป็นสังคมที่คนรุ่นต่อไป ได้ยึดถือผู้สูงอายุเป็นหลักสำคัญของครอบครัว และเป็นผู้นำครอบครัวในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ผู้สูงอายุที่สังคมถือเป็นปูชนียบุคคลคงไว้ (คะเนิงนิตย์ ปุ ลันรัมย์, 2564: 1) สถานการณ์และแนวโน้มของประชากรผู้สูงอายุของประเทศไทยปัจจุบันนี้มีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีส่วนแบ่งของจำนวนผู้สูงอายุมากที่สุดในกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนาของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้ประเทศไทยกลายเป็นประเทศที่มีส่วนแบ่งของผู้สูงอายุมากที่สุดภูมิภาคนี้ภายในปี พ.ศ. 2583 (ปิยะ กล้าประเสริฐ, 2561) ทั้งนี้จำนวนของผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากความสำเร็จของการพัฒนาประเทศ ทำให้ประชากรมีอายุยืนยาวขึ้นแต่อัตราการเกิดใหม่ก็ลดลง อย่างไรก็ตามทุกความสำเร็จย่อมนำมาซึ่งความท้าทายใหม่ ๆ มาให้เสมอ ซึ่งปัญหาการก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุของประเทศไทยก็ไม่ใช่น้อยกว่าวัน ดังจะเห็นได้จากจำนวนประชากรวัยทำงานของประเทศไทยที่คาดการณ์ว่าจะลดลงมากกว่าร้อยละ 10 ภายในปี พ.ศ. 2583 เนื่องจากประเทศไทยหยุดรับประโยชน์จากการปันผลทางประชากร ซึ่งในอนาคตการเติบโตและการพัฒนามาตรฐานการครองชีพจะมาจากผลผลิตที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นสถานการณ์ผู้สูงอายุในประเทศไทยจึงได้เริ่มก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุ (Aging Society) ตั้งแต่ พ.ศ. 2548 โดยมีประชากรผู้สูงอายุร้อยละ 1 ของประชากรทั้งประเทศ และก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2564 คิดเป็นร้อยละ 20 และจะก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2574 โดยจะมีประชากรผู้สูงอายุร้อยละ 28 ของประชากรทั้งประเทศ (ประกาศกรมกิจการผู้สูงอายุ เรื่องมาตรฐานหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ, 2562: 7-8)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย โดยรับผิดชอบดูแลและพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้เจริญก้าวหน้า และตรงตามความต้องการของสมาชิกในท้องถิ่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้ระบุเกี่ยวกับสิทธิในการได้รับความคุ้มครองจากมาตรการของรัฐ เพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้ความคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างสมศักดิ์ศรีไว้ในมาตรา 27 เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยมีหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นทำหน้าที่โดยตรง ซึ่งระบุไว้ในหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 249 ภายใต้บังคับมาตรา 1 มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ประกอบกับมาตรา 250 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน และในส่วนของรัฐบาลไทยยังพบการดำเนินงานหลายด้านที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เช่น การเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ การคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ และสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ดังนั้นทุกภาคส่วนจึงต้องเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงาน กำหนดแนวทาง นโยบาย เป้าหมาย เตรียมความพร้อมในการรับมือและตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ในอนาคต (ปาริฉัตร พันธุ์ภักดี, 2564: 4)

ปัจจุบันประเทศไทยมีรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ 4 รูปแบบ คือ การประกันสังคม การช่วยเหลือสาธารณะ การบริการสังคม และการช่วยเหลือเกื้อกูลของภาคประชาชน แต่การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุยังมีปัญหาและอุปสรรคหลายอย่าง เช่น การขาดการบูรณาการและความต่อเนื่อง ขาดการนำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง ความไม่พร้อมของงบประมาณและการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านผู้สูงอายุโดยตรง และสวัสดิการสังคมที่รัฐจัดให้กับผู้สูงอายุยังไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้สูงอายุ ไม่สามารถตอบสนองปัญหาได้อย่างแท้จริง และไม่ครอบคลุมผู้สูงอายุได้ทั้งหมด (สุดารัตน์ สุดสมบูรณ์, 2557: 73) สภาพปัญหาที่ผู้สูงอายุเผชิญอยู่ในขณะนี้ คือ ปัญหาทางด้านสุขภาพอนามัย ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุจึงมีความสอดคล้องกับปัญหาด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ ซึ่งเมื่อมนุษย์มีอายุหรือวัยที่มากขึ้นการทำงานของเนื้อเยื่อหรืออวัยวะต่าง ๆ ภายในร่างกายย่อมเสื่อมถอยลง ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพตามมา หมดเร็วแรงในการทำงานได้ง่าย มองเห็นไม่ค่อยชัด หูตึง ความจำเริ่มเสื่อมความสามารถในการทำงานลดลง เกิดการเจ็บไข้ได้ป่วยได้ง่าย เกิดโรคประจำตัวต่าง ๆ ที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาด นี่จึงเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาด้านสุขภาพในวัยผู้สูงอายุ ดังนั้นปัญหาหลักที่ผู้สูงอายุในประเทศไทยต้องเผชิญนั้นประกอบด้วย 4 ปัญหา ได้แก่ ปัญหาสุขภาพจิต การ

เปลี่ยนแปลงจากครอบครัวใหญ่มาเป็นครอบครัวเล็กของผู้สูงอายุ จากผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจ ทำให้ผู้สูงอายุต้องพึ่งพาลูกหลานมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาเครียดและกลัวถูกทอดทิ้ง ปัญหาสุขภาพ ภัย โรคภัยที่คุกคามผู้สูงอายุมากที่สุด ได้แก่ โรคหัวใจ โรคมะเร็ง โรคมะเร็ง โรคมะเร็ง ปัญหาการถูกทอดทิ้ง โดยเฉพาะผู้สูงอายุในชนบทและในชุมชนแออัดที่ลูกหลานต้องดิ้นรนหารายได้ โดยการเข้ามาทำงานในเมือง ซึ่งปัจจุบันได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วอันเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจ และปัญหาการปรับตัวเข้าสู่วัยกลางคน การเข้าสู่วัยผู้สูงอายุจะมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย อาจทำให้บางคนอาจจะปรับตัวไม่ทัน เกิดความเครียด ซึมเศร้า โกรธง่าย ใจน้อย และมองโลกในแง่ร้าย

องค์การบริหารส่วนตำบลทวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ต้องรับผิดชอบดูแลผู้สูงอายุจำนวน 1,601 คน (สำนักบริหารการทะเบียน องค์การบริหารส่วนตำบลทวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี, ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน 2566) โดยได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดบริการสาธารณะให้กับชุมชน รวมทั้งการจัดสวัสดิการสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ปัจจุบันผู้สูงอายุได้รับสวัสดิการการจ่ายเบี้ยยังชีพตามอายุที่กำหนด ในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566 แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันและสภาวะเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน อีกทั้งผู้สูงอายุบางกลุ่มอาจไม่ต้องการในสิ่งที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้ เพราะบางเรื่องอาจจะไม่ตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุ และจำนวนผู้สูงอายุก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี และส่วนใหญ่ผู้สูงอายุมักจะถูกทอดทิ้งและขาดการดูแลเอาใจใส่จากลูกหลาน ทำให้เกิดปัญหาการขาดความอบอุ่นในครอบครัว อีกทั้งสุขภาพร่างกายเสื่อมโทรม มีโรคภัยมาเบียดเบียนทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีผู้สูงอายุจำนวนไม่น้อยที่ไม่มีลูกหลานคอยดูแลและเลี้ยงดู มีรายได้ไม่เพียงพอสำหรับเลี้ยงชีพ บางคนก็ไม่มีที่อยู่อาศัยทำให้ได้รับความลำบาก ญาติพี่น้องทอดทิ้งไปทำงานในเมืองปล่อยให้เฝ้าบ้านเลี้ยงลูกหลาน ทำให้ผู้สูงอายุต้องอยู่คนเดียวโดดเดี่ยวไม่ได้รับการดูแลและได้รับความอบอุ่น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาปัญหาและความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานให้ตอบสนองความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุในองค์การบริหารตำบลและผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อจะได้ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลทวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับใด

1.2.2 ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลทวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับใด

1.2.3 ผู้สูงอายุที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

1.2.4 ผู้สูงอายุที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาระดับปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

1.3.2 เพื่อศึกษาระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

1.3.3 เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ

1.3.4 เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 ผู้สูงอายุที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน

1.4.2 ผู้สูงอายุที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 **ขอบเขตด้านเนื้อหา** การวิจัยในครั้งนี้ทำการศึกษาตัวแปร ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพปัจจุบัน และรายได้ต่อเดือน ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ปัญหาสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ประกอบด้วย ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสวัสดิการนันทนาการ และด้านความเป็นธรรมในสังคม 2) ความต้องการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ประกอบด้วย ด้าน

สวัสดิการสุขภาพอนามัย ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสวัสดิการนันทนาการ และด้านความเป็นธรรมในสังคม

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาเฉพาะผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปและอ่านออกเขียนได้ ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 1,601 คน ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน 2566 (องค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา, ข้อมูลการจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ, 2566)

1.5.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการวิจัยจำนวน 12 เดือน โดยผู้วิจัยจะทำการเก็บตัวอย่างของผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2567

1.5.4 ขอบเขตด้านพื้นที่ สถานที่ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 ปัญหา หมายถึง ข้อสงสัย ข้อขัดข้อง สิ่งที่เป็นอุปสรรค ความยากลำบากของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย หมายถึง ปัญหาในเรื่องของสวัสดิการที่ผู้สูงอายุได้รับเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเมื่อป่วยไข้ โดยรัฐเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้

2) ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย หมายถึง ปัญหาด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุที่ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี ไม่มีความมั่นคงปลอดภัย เสื่อมโทรมแออัด มีมลพิษ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการดำรงชีพของผู้สูงอายุ

3) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หมายถึง ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การประสบกับอุบัติเหตุหรืออันตรายต่าง ๆ ที่มีต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้สูงอายุ

4) ด้านสวัสดิการนันทนาการ หมายถึง ปัญหาการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนันทนาการในยามว่าง เพื่อการบันเทิงและการผ่อนคลายทั้งร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุ

5) ด้านความเป็นธรรมในสังคม หมายถึง ปัญหาการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุอย่างไม่เป็นธรรมในสังคม หรือการแบ่งปันกันอย่างไม่เป็นธรรม ความไม่เท่าเทียมกัน หรือการได้รับความยุติธรรมอย่างไม่เสมอภาคกัน

1.6.2 ความต้องการ หมายถึง ความปรารถนา ความอยาก สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ที่จะได้รับการตอบสนองความต้องการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย หมายถึง ความต้องการสวัสดิการสังคมที่ผู้สูงอายุได้รับเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเมื่อป่วยไข้ โดยรัฐเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้

2) ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย หมายถึง ความต้องการมีที่อยู่อาศัยตามอัตราตามความสมควร เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงปลอดภัย ไม่เสื่อมโทรมและแออัด ไม่มีมลพิษ

3) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หมายถึง ความต้องการของผู้สูงอายุในการไม่ประสบกับอุบัติเหตุหรืออันตรายต่าง ๆ ที่มีต่อชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงความปลอดภัยทางจิตใจ

4) ด้านสวัสดิการนันทนาการ หมายถึง ความต้องการของผู้สูงอายุในการร่วมกิจกรรมยามว่างที่ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน เกิดการผ่อนคลายความตึงเครียด เกิดการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ และเป็นกิจกรรมที่ผู้สูงอายุเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ

5) ด้านความเป็นธรรมในสังคม หมายถึง ความต้องการความยุติธรรมและความเที่ยงธรรม การได้รับความคุ้มครอง และการไม่ถูกกีดกันออกจากกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคม หรือการไม่ถูกเลือกปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ

1.6.3 การจัดสวัสดิการสังคม หมายถึง ระบบการจัดบริการทางสังคมซึ่งเกี่ยวกับการป้องกันการแก้ไขปัญหาให้กับผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางสังคม

1.6.4 ผู้สูงอายุ หมายถึง ประชากรทั้งผู้ชายและผู้หญิงเป็นผู้ที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

1.6.5 สังคมผู้สูงอายุ หมายถึง สังคมที่มีประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่เดียวกัน ในอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 20 ขึ้นไป หรือมีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่เดียวกัน ในอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 14 ขึ้นไป

1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย

1.7.1 ทำให้ทราบถึงปัญหาการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุให้ดีขึ้น

1.7.2 ทำให้ทราบถึงความต้องการการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาและปรับปรุงการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ให้ดีขึ้นและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.7.3 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อปัญหาและความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

1.7.4 ผลได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแนวทางการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี และองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ ต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัญหาและความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยะนอย จังหวัดนนทบุรี” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยะนอย จังหวัดนนทบุรี 2) เพื่อศึกษาระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยะนอย จังหวัดนนทบุรี 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยะนอย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ และ 4) เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยะนอย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมตลอดจนเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยโดยจะนำเสนอเป็นลำดับรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ
- 2.3 การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ
- 2.5 บทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดสวัสดิการสังคม
- 2.6 ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยะนอย จังหวัดนนทบุรี
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

ความหมายและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

ความต้องการเป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล ที่ต้องดิ้นรนเพื่อตอบสนองความต้องการให้กับตัวเอง โดยพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจะเกิดจากแรงผลักดันของความต้องการต่าง ๆ ของบุคคลในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ดังนั้นจากอดีตที่ผ่านมานักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของความต้องการไว้ดังนี้

ก่องเกียรติ รักธรรม (2556: 100) ได้ให้ความหมายว่า ความต้องการ หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน ที่ต้องการได้รับการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้

เกิดประโยชน์ต่อบุคคลและหน่วยงาน ซึ่งวัดได้จากการเปรียบเทียบสภาพความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง

สร้อยญา สุขเพิ่ม (2556: 9) ได้ให้ความหมายว่า ความต้องการ หมายถึง ความต้องการเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติโดยมนุษย์ที่มีความอยากไม่มีที่สิ้นสุด จนเป็นสิ่งที่ผลักดันให้มนุษย์เกิดการพัฒนาตนเอง เพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตัวเองต้องการ

สมคิด สงวนศรี และ ปราจิต ทิพย์โอสถ (2556: 9) ได้ให้ความหมายว่า ความต้องการ หมายถึง การที่มนุษย์มีความต้องการตามธรรมชาติ ถ้าได้สำเร็จความต้องการตามความประสงค์ มนุษย์จะรู้สึกมีความสุข และมีความเชื่อมั่นในตัวเองมากขึ้น โดยความต้องการนั้นจะเป็นตัวกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมความอยากและความต้องการต่าง ๆ ออกมา เพื่อตอบสนองความต้องการของตัวเอง

จรีพร ศรีทอง (2557: 3) ได้ให้ความหมายว่า ความต้องการ หมายถึง สภาวะของมนุษย์ที่เกิดจากความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังหรือสิ่งที่นึกคิดกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง หากเกิดความแตกต่างกันขึ้นก็มักจะเกิดความต้องการขึ้น ซึ่งมนุษย์จะดิ้นรนเพื่อตอบสนองสิ่งที่ขาดหายไป เพื่อให้ตนเองเกิดความสมดุลระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง

มุตตาฟา ล่าเห (2560: 10) ได้ให้ความหมายว่า ความต้องการ หมายถึง ความอยากหรือความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ทุกคนที่ล้วนมีอยู่ในตัวเอง เพื่อต้องการที่จะตอบสนองทางร่างกาย เช่น ที่อยู่อาศัย อาหาร เสื้อผ้า และยารักษาโรค เพื่อให้ได้ใช้ชีวิตอยู่ตามความต้องการ และเมื่อได้ความต้องการทางด้านร่างกาย มนุษย์ก็จะมี ความอยากในระดับที่สูงขึ้นคือต้องการที่จะตอบสนองทางด้านจิตใจ เช่น ต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง ต้องการความผูกพันหรือการยอมรับ ต้องการการยกย่องจากสังคมและต้องการความสำเร็จในชีวิต เมื่อได้รับความต้องการต่าง ๆ ครบถ้วนแล้วมนุษย์จะหยุดหรือไม่ต้องการอีกแล้ว แต่มนุษย์กลับสร้างความต้องการใหม่ขึ้นมาอีกเรื่อย ๆ ไม่มีวันสิ้นสุด

สรุป ความต้องการ หมายถึง สิ่งที่มนุษย์ปรารถนา สิ่งที่มนุษย์อยากได้ ซึ่งเป็นความต้องการทางด้านร่างกายและด้านจิตใจที่ขาดไม่ได้ ทำให้ต้องแสวงหาสิ่งที่ตนเองต้องการ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง และเกิดความต้องการใหม่ขึ้นมาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ลักษณะความต้องการ

นักปราชญ์ได้ศึกษาเรื่องความต้องการของมนุษย์มาเป็นเวลานาน โดยพยายามจะทำความเข้าใจว่าทำไมมนุษย์จึงมีการกระทำเช่นนี้ แนวคิดที่พยายามอธิบายถึงความต้องการของมนุษย์ ได้แก่ พวก Hedonism ที่มีความคิดว่ามนุษย์ไม่สามารถหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด และแสวงหาความสุขสบาย (Avoid pain and seek pleasure) ดังนั้นจากการสังเกตจึงพบว่าสิ่งที่มนุษย์นั้นเลือกการกระทำหรือหลีกเลี่ยงการกระทำ ของแต่ละคนจะกระทำไม่เหมือนกัน เช่น ความเจ็บปวดของคน ๆ หนึ่งอาจจะ เป็นความสุขของอีกคน ดังนั้นจึงได้สรุปลักษณะความต้องการของมนุษย์ว่ามี 2 ลักษณะ คือ (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2541 อ้างถึงใน ชูติกาญจน์ สลาหลง, 2563: 40-41)

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physical needs) เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นพร้อมกับความต้องการที่จะมีชีวิต การดำรงชีวิตดูดีภาวะไม่จำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้ เกิดขึ้นจากความต้องการทางด้านร่างกายของมนุษย์เป็นสำคัญ โดยจะเป็นแรงขับเคลื่อนขั้นต้นที่ร่างกายถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกกระฉับกระเฉงมีชีวิตชีวาที่จะตอบสนองสิ่งเร้า เกิดขึ้นจากสภาวะทางอารมณ์ ซึ่งสิ่งที่กระตุ้นมาจากภายในและภายนอก ได้แก่

1.1 ความต้องการน้ำ เมื่อร่างกายขาดน้ำความต้องการที่จะน้ำดื่ม เพื่อรักษาความสมดุลของร่างกาย เพราะร่างกายมักจะมีน้ำเสียเนื่องจากอากาศที่ร้อน การทำงานหนัก การออกกำลังกาย ทำให้เหงื่อออกจากร่างกาย จึงต้องดื่มน้ำเข้าไปเพื่อชดเชยน้ำที่ออกมาจากเหงื่อ

1.2 ความต้องการอาหาร ความหิวทำให้ต้องกินอาหารเพื่อหล่อเลี้ยงชีวิต อาหารจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิต

1.3 ความต้องการสูดอากาศที่บริสุทธิ์

1.4 ความต้องการอุณหภูมิที่เหมาะสม มนุษย์จะใช้ชีวิตอยู่ได้ต้องมีความสมดุลของร่างกายกับอุณหภูมิที่ไม่ต่ำหรือสูงเกินไปที่ร่างกายจะทนได้

1.5 ความต้องการในการพักผ่อนหลับนอน เมื่อร่างกายเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าจากการทำงานหรือประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ต้องการพักผ่อนนอนหลับ เพื่อผ่อนคลายให้ร่างกายได้พักผ่อนเพื่อซ่อมแซมส่วนต่าง ๆ ที่อ่อนล้า

1.6 ความต้องการหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด

1.7 ความต้องการขับถ่าย เป็นการขับถ่ายกากอาหารหรือของเสียออกจากร่างกายของมนุษย์ ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญของมนุษย์

1.8 ความต้องการทางเพศ ความต้องการด้านนี้ของมนุษย์จะเริ่มเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่

2. ความต้องการด้านจิตใจและสังคม เป็นความต้องการที่สลับซับซ้อนที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ วัฒนธรรม สภาพสังคม และประสบการณ์ที่ได้รับ โดยความต้องการทางจิตใจและสังคมจะแตกต่างกัน และมีลักษณะความสำคัญของความต้องการทางจิตใจและสังคม ดังนี้

2.1 ความต้องการทางสังคมที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์

2.2 ความต้องการทางด้านจิตใจและสังคมที่มาจากวัฒนธรรม ซึ่งจะตกทอดกันมาเป็นมรดก

2.3 ความต้องการสามารถเปลี่ยนแปลงได้ในตัวคนเดียว

2.4 ความต้องการจะมีมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับมนุษย์เมื่อได้อยู่รวมกลุ่มกันมากกว่าคนเดียว

2.5 ความต้องการเป็นพฤติกรรมปกปิดมากกว่าเปิดเผยแต่จะแสดงออกเมื่อมีสิ่งเร้า

2.6 ความต้องการที่มองไม่เห็นเป็นนามธรรมมากกว่ารูปธรรม

2.7 ความต้องการทางจิตใจและสังคมจะมีอิทธิพลที่จะผลักดันให้มนุษย์ทำอะไรก็ได้ บางครั้งก็ปราศจากเหตุผลและคุณธรรม

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ

ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ (Maslow's Hierarchy of Needs) ความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ ได้สรุปลักษณะความต้องการของมนุษย์ไว้ 5 ประการ (Maslow, 1970: 170 อ้างถึงใน ชูติกาญจน์ สลาหลง, 2563: 17-18)

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นความต้องการทางด้านอาหาร ยารักษาโรค เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย

2. ความต้องการด้านความปลอดภัยและความมั่นคง เป็นความต้องการมีความเป็นอยู่ที่ปลอดภัย ไม่มีการทำร้ายและการคุกคาม ไม่มีอันตรายจากโจรผู้ร้าย มีรายได้ที่มั่นคง มีสวัสดิการทางสังคม

3. ความต้องการทางด้านสังคมและความรัก เป็นความต้องการความรักจากบุคคลรอบข้าง ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ครอบครัว การได้รับความไว้วางใจและเป็นที่รักของเพื่อน

4. ความต้องการมีเกียรติในสังคม เป็นความต้องการให้เป็นที่ยอมรับและยกย่องของบุคคลอื่นในสังคม หรืออยากให้คนอื่นยกย่องนับหน้าถือตา

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต เป็นความต้องการที่จะใช้ความสามารถสูงสุดของมนุษย์ที่มีอยู่ ทำให้มีลักษณะกว้างขวางและแตกต่างกันไปในแต่ละคนที่จะนึกคิดและอยากเป็น

ปัจจุบันความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์ แบ่งออกได้เป็น 8 ชั้น ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญในการเสริมคุณค่าในตัวมนุษย์

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นความต้องการที่เป็นพื้นฐานของชีวิต เช่น อาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสม

2. ความต้องการความปลอดภัย เป็นความต้องการของร่างกายหลังได้รับการสอบสวนทางด้านร่างกายจนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เช่น ความปลอดภัยที่มียึดเหนี่ยวทางจิตใจ ความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย

3. ความต้องการความรักและการยอมรับ เมื่อชีวิตมีความมั่นคงและปลอดภัยแล้ว คนเราก็จะต้องการความรัก มิตรภาพ ความใกล้ชิดผูกพัน ความต้องการเพื่อน การเข้าสมาคมสังสรรค์กับคนอื่น และการได้รับการยอมรับของสมาชิกในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

4. ความต้องการรู้และเข้าใจตนเอง เป็นความต้องการด้านความสามารถ ความสนใจ สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ทำแล้วได้ประโยชน์แก่ตนเองและสังคม โดยไม่ยึดติดกับตำแหน่งหน้าที่การงาน เป็นการกระทำที่ทำให้เกิดความสบายใจแก่ตนเองและผู้อื่น

5. ความต้องการนับถือตนเองและได้รับความเคารพจากคนอื่น เป็นความต้องการของบุคคลที่ต้องการสร้างสถานภาพของตนเองให้สูงเด่น มีความภูมิใจและสร้างความนับถือตนเอง ขึ้นชมในความสำเร็จของงานที่ทำ มั่นใจในตนเองและมีเกียรติ เช่น ยศ ตำแหน่งการได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ความก้าวหน้าในงานอาชีพ

6. ความต้องการเข้าถึงศักยภาพแห่งตน เป็นความต้องการที่จะเติมเต็มศักยภาพของตนเอง ต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนา ความเจริญก้าวหน้าในการพัฒนาทักษะความสามารถให้ถึงขีดสุดยอด มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจและคิดสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ การก้าวสู่ที่สูงขึ้นในอาชีพการงาน

7. ความต้องการเป็นบุคคลที่ยอดเยี่ยมในการอุทิศตนเพื่อมวลมนุษย์ เป็นความต้องการเป็นอัจฉริยะบุคคลที่สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมและมีชีวิตเพื่อผู้อื่น

8. ความต้องการเข้าถึงสุนทรียะความดีงามของชีวิต เป็นการมองเห็นถึงสิ่งที่สวยงามรอบตัวที่คนอื่นไม่สามารถมองเห็น เข้าใจว่าตนเองและสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่แยกไม่ออก ทุกสิ่งในโลกล้วนแต่สวยงามและมีคุณค่าในตัวเอง

สรุป ความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด แต่ความต้องการด้านพื้นฐานเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองความต้องการด้านพื้นฐานแล้ว ก็จะมีความต้องการทางด้านอื่นตามมา ซึ่งเป็นคุณลักษณะของมนุษย์ที่มีความต้องการจะได้รับสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

ความสำคัญของผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่มีคุณค่าและมีความสำคัญต่อสังคม องค์การสหประชาชาติจึงได้มีมติให้มีวันผู้สูงอายุสากลหรือวันผู้สูงอายุโลกขึ้น โดยกำหนดให้ตรงกับวันที่ 1 ตุลาคมของทุก ๆ ปี สำหรับในประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของผู้สูงอายุเช่นกัน โดยในสมัย พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2525 อนุมัติให้วันที่ 13 เมษายนของทุกปีเป็นวันผู้สูงอายุแห่งชาติ ซึ่งตรงกับวันสงกรานต์ที่สื่อความหมายตรงกับความสำคัญของผู้สูงอายุ เป็นวันที่ลูกหลานจะได้รดน้ำดำหัวให้ผู้หลักผู้ใหญ่เพื่อรับศีลรับพรจากท่านอีกด้วย ดอกไม้ที่เป็นสัญลักษณ์ของผู้สูงอายุคือดอกลำดวน เพราะต้นลำดวนเป็นต้นไม้ที่มีอายุยืน ให้ความร่มเย็น ให้ร่มเงา และมีใบเขียวตลอดปี ไม่ร่วงง่าย มีสรรพคุณบำรุงหัวใจ เปรียบกับผู้สูงอายุที่คงคุณค่าความดีไว้เป็นตัวอย่างแก่ลูกหลานต่อไป (<http://www.thaiseniormarket.com/article-detail/107>) ปัจจุบันจำนวนสัดส่วนของผู้สูงอายุในประเทศไทยได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้โครงสร้างประชากรของประเทศไทยเคลื่อนเข้าสู่ภาวะประชากรผู้สูงอายุ (Population Ageing) ซึ่งส่งผลต่อสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ การจ้าง

งาน ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรทางสุขภาพและสังคมของประเทศในระยะยาว การกำหนดแผนระยะยาวที่เหมาะสมและเป็นรูปธรรมสำหรับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา จึงเป็นที่ตระหนักทั้งของรัฐและประชาคมต่าง ๆ ว่ามีความสำคัญในลำดับต้น นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้ระบุในมาตรา 54 และมาตรา 80 ถึงภารกิจที่มีต่อประชากรผู้สูงอายุ และปี พ.ศ. 2542 ได้มีการจัดทำปฏิญญาผู้สูงอายุไทยขึ้น อันเป็นภารกิจที่สังคมและรัฐพึงมีต่อผู้สูงอายุ โดยปฏิญญาผู้สูงอายุจะเป็นพันธกรณีให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี และได้รับความคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ โดยมีสาระสำคัญ 9 ประการ (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2564)

1. ผู้สูงอายุต้องได้รับปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี ได้รับการพิทักษ์และคุ้มครองให้พ้นจากการถูกทอดทิ้ง และละเมิดสิทธิโดยปราศจากเลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ไม่สามารถพึ่งตนเองหรือครอบครัวได้และผู้พิการที่สูงอายุ

2. ผู้สูงอายุอยู่กับครอบครัว โดยได้รับความเคารพ รัก ความเข้าใจ ความเอื้ออาทร การดูแลเอาใจใส่ การยอมรับบทบาทของกันและกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

3. ผู้สูงอายุควรได้รับโอกาสในการศึกษา เรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนอย่างต่อเนื่อง เข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการทางสังคมอันเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต เข้าใจถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคมรอบด้าน เพื่อสามารถปรับบทบาทของตนให้สมวัย

4. ผู้สูงอายุควรได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้สังคม มีโอกาสได้ทำงานที่เหมาะสมกับวัยตามความสมัครใจ โดยได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าชีวิต

5. ผู้สูงอายุควรได้เรียนรู้ในการดูแลสุขภาพพอนามัยของตนเอง ต้องมีหลักประกันและสามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพพอนามัยอย่างครบวงจรโดยเท่าเทียม รวมทั้งได้รับการดูแลจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิตอย่างสงบคตินิยม

6. ผู้สูงอายุควรมีบทบาท และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยเฉพาะการรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และความเข้าใจอันดีระหว่างผู้สูงอายุด้วยกัน และกับบุคคลทุกวัย

7. รัฐโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชน ประชาชน สถาบันสังคม ต้องกำหนดนโยบายและแผนหลักด้านผู้สูงอายุ ส่งเสริมและประสานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

8. รัฐโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชน ประชาชน สถาบันสังคม ต้องตรากฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ เพื่อเป็นหลักประกันและการบังคับใช้ในการพิทักษ์สิทธิ คุ้มครองสวัสดิภาพ และจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ

9. รัฐโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชน ประชาชน สถาบันสังคม ต้องรณรงค์ปลูกฝัง ค่านิยมให้สังคมตระหนักถึงคุณค่าของผู้สูงอายุ ตามวัฒนธรรมไทยที่เน้นความกตัญญูกตเวทีและความ เอื้ออาทรต่อกัน

สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) รัฐมีนโยบาย สนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้มีหลักประกันในการรับบริการสาธารณสุขทั้งทางด้านการป้องกัน การส่งเสริม สุขภาพ การฟื้นฟูและการรักษาพยาบาล ซึ่งกิจกรรมที่สำคัญประการหนึ่งคือในปี พ.ศ. 2535 ได้จัดตั้ง สถาบันพัฒนาสุขภาพและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ เป็นหน่วยงานซึ่งสนองนโยบายของรัฐอย่างชัดเจน โดย ให้มีการส่งเสริมการดูแลสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ (ให้ผู้สูงอายุได้รับบริการส่งเสริมสุขภาพในการ รักษาพยาบาลอย่างทั่วถึง) ต่อมาในปี พ.ศ. 2537 รัฐมีนโยบายเกี่ยวกับผู้สูงอายุในด้านการให้การดูแล ความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ ให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และตามนโยบายของรัฐอีก 7 ปีข้างหน้ามีเป้าหมายที่จะให้ประชาชนในประเทศมีสุขภาพอนามัยดีคือสุขภาพดีถ้วนหน้าเมื่อปี พ.ศ. 2543 ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักทางสังคม รัฐบาลจึงมุ่งส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยเน้น วยสูงอายุ กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจึงจัดให้มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและ สวัสดิภาพผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีบทบาทและมีคุณค่าความรู้ หรือประสบการณ์ที่ผู้สูงอายุได้ สะสมมาตลอดชีวิต หากมีการถ่ายทอดยอมทำให้ได้ประโยชน์ทั้งผู้สูงอายุและสังคม อีกทั้งยังส่งเสริม ให้ชุมชนและสังคมมีบทบาทในการร่วมมือพัฒนาและช่วยเหลือผู้สูงอายุอีกด้วย ดังนั้นผู้สูงอายุเป็นผู้ที่ มีบทบาทและมีความสำคัญต่อสังคม ตั้งแต่สังคมเล็ก ๆ ในครอบครัว สังคมในชุมชน ตลอดจนสังคม ใหญ่ระดับประเทศและระดับโลก เนื่องจากการดำรงชีวิตในฐานะที่เป็นผู้สูงอายุ มิใช่เปล่าประโยชน์ ผู้สูงอายุเป็นผู้มีประสบการณ์จึงสามารถเป็นได้ทุกอย่างที่ต้องการจะเป็น โดยเฉพาะเมื่อได้รับการ สนับสนุนและส่งเสริมในด้านต่าง ๆ ทำให้ผู้สูงอายุมีศักยภาพและสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมี ความสุข รวมถึงเป็นปูชนียบุคคลที่มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น (ชูศักดิ์ ตันวงษ์เลิศ, 2557:12)

ความหมายสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

สมุลพร ตะน่าน และ ปวิข เฉลิมวัฒน์ (2561: 1189-1195) กล่าวว่า การจัดสวัสดิการสังคม สมัยใหม่ควรพิจารณาจัดให้กับผู้มาใหม่คนแปลกหน้ามากกว่าและไม่ควรให้เป็นรายบุคคล ทั้งนี้ เนื่องจากความเดือดร้อนและวิธีช่วยเหลือทางสังคม การแก้ไขปัญหาการพัฒนาการส่งเสริมความ มั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

หมัดเฟาซี รูบามา และ กฤษดา มงคงศรี (2562: 906-920) ได้ให้ความหมายว่า งาน สวัสดิการสังคมมีความหมายครอบคลุมไปถึงการดำเนินการทุกอย่างทั้งของรัฐและเอกชน เพื่อ ช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนมนุษย์หรือกลุ่มชนที่รวมกันเป็นสังคม ผู้ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองให้มี ความสุขทั้งร่างกายและจิตใจ

สรุป การจัดสวัสดิการสังคมมีระบบการจัดบริการทางสังคม ซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไข ปัญหาให้กับผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางสังคม

การจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

บริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย มีบริการหลักที่สำคัญอยู่ 3 ประการ ดังนี้ (ปานใจ จันทร์สีดา: 2558)

1. การดูแลผู้สูงอายุในสถาบันหลัก เป็นภารกิจหลักของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยมีหน่วยงานกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นผู้ดูแล โดยบริการและสวัสดิการผู้สูงอายุที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐที่เป็นรูปธรรม ได้แก่

1.1 ศูนย์บริการผู้สูงอายุในวัดโดยชุมชน เป็นการสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนตนเอง โดยวัดจะเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมตามความต้องการของชุมชน นอกจากนี้ยังมีการให้บริการสงเคราะห์เครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องช่วยความพิการอื่น ๆ บริการหน่วยเคลื่อนที่ การจัดอบรมดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น

1.2 ศูนย์บริการสังคมผู้สูงอายุ ให้บริการผู้สูงอายุที่อยู่กับครอบครัวได้มาใช้บริการ และกิจกรรมภายในศูนย์ในลักษณะไปกลับเข้าเย็น บริการที่จัดให้ภายในศูนย์ได้แก่ การตรวจรักษาโรค กายภาพบำบัดและฟื้นฟูสมรรถนะ ให้คำปรึกษา นันทนาการ กิจกรรมเสริมรายได้ บริการหน่วยเคลื่อนที่ บริการบ้านพักฉุกเฉิน เป็นต้น

1.3 บริการสถานสงเคราะห์ ให้บริการด้านที่อยู่อาศัยที่จัดให้กับผู้สูงอายุที่ประสบปัญหา ความทุกข์ยากเดือนร้อน เช่น ถูกทอดทิ้ง ไม่มีที่อยู่อาศัย ไม่มีผู้อุปการะดูแล โดยบริการที่จัดให้ได้แก่ ปัจจุบัน 4 การตรวจสุขภาพทั่วไป การรักษาพยาบาล การกายภาพบำบัด บริหารให้คำปรึกษาแนะนำ เป็นต้น

2. บริการประกันสังคมสำหรับผู้สูงอายุ สภาพปัญหาด้านรายได้ถือว่าเป็นปัญหาหลักของผู้สูงอายุไทย และบริการที่รัฐจัดให้ผู้สูงอายุเป็นบริการที่มุ่งช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยากจนขาดการอุปการะและช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ในการช่วยเหลือในรูปแบบของการให้สิ่งของและบริการ ได้เปลี่ยนมาในรูปแบบของเงินเบี้ยยังชีพ แต่ยังไม่สามารถกระจายไปยังผู้สูงอายุได้อย่างทั่วถึง และเหมาะสมกับความต้องการของผู้สูงอายุในสถานภาพที่ต่างกัน รัฐจึงได้สร้างหลักประกันโดยสร้างระบบให้ผู้ที่กำลังอยู่ในตลาดแรงงาน เพื่อสร้างหลักประกันขราภาพสำหรับตนเองและบุคคลภายในกลุ่ม เพื่อให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในระดับมาตรฐานที่ไม่แตกต่างจากเดิม ก่อนที่จะกลายเป็นผู้ไม่ได้ทำงาน เนื่องจากความสูงอายุ

3. การดูแลผู้สูงอายุโดยลดการพึ่งพาสถาบัน เป็นการบริการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเพื่อสนับสนุนให้ผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัวในชุมชน โดยไม่ต้องเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์ บริการนี้ได้ กำหนดคุณสมบัติของผู้สูงอายุต้องมีสัญชาติไทย มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เป็นผู้ที่ไม่มียาได้หรือมียาได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ โดยในปัจจุบันนี้การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นการจ่ายแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ คือ อายุ 60-69 ปี ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เดือนละ 600 บาท อายุ 70- 79 ปี ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เดือนละ 700 บาท อายุ 80-89 ปี ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เดือนละ 800 บาท อายุ 90 ปีขึ้นไปได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เดือนละ 1,000 บาท

บริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุไทย มีบริการหลักสำคัญ 3 รูปแบบ ได้แก่ การดูแลผู้สูงอายุในสถาบันหลัก เช่น ศูนย์บริการผู้สูงอายุในวัดโดยชุมชน ศูนย์บริการสังคมผู้สูงอายุ และบริการสถานสงเคราะห์ บริการประกันสังคมสำหรับผู้สูงอายุ และการดูแลผู้สูงอายุโดยลดการพึ่งพาสถาบัน คือ บริการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นการสนับสนุนให้ผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัวในชุมชนได้ โดยไม่ต้องเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์

2.3 การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

วิวัฒนาการของการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในประเทศไทย

การดำเนินงานด้านสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทยเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2469 ในสมัยจอมพลแปลก พิบูลสงคราม ได้มีแนวคิดในการจัดสวัสดิการสงเคราะห์และประชาสงเคราะห์ ได้กำหนดนโยบายที่สำคัญหลายประการ ในการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี มีคุณภาพชีวิต และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างสงบสุข ได้มอบหมายให้กรมประชาสงเคราะห์จัดตั้งสถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแคขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การสงเคราะห์คนชราที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ หรือประสบปัญหาความทุกข์ยาก เดือดร้อน ยากจนไม่มีที่อยู่อาศัย หรือไม่สามารถอาศัยอยู่กับครอบครัวได้ ต้องการบริการสงเคราะห์บางอย่าง เช่น การรักษาพยาบาล กายภาพบำบัด นันทนาการ เพื่อแบ่งเบาภาระของครอบครัวที่มีรายได้น้อยหรือยากจน ที่ไม่สามารถอุปการะเลี้ยงดูผู้สูงอายุไว้ในครอบครัวได้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม ไม่ให้ผู้สูงอายุเร่ร่อนทำความเดือดร้อนแก่สังคม

การดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมมีความก้าวหน้าขึ้น เนื่องจากสมัชชาใหญ่แห่งองค์การสหประชาชาติได้มีมติรับรองแผนปฏิบัติการระหว่างประเทศเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นมาตรการระหว่างประเทศฉบับแรกที่ได้มีการวางแนวคิดหลัก นโยบาย และโครงการที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุไว้อย่างเป็นทางการ และเป็นรูปธรรม และในปี พ.ศ. 2525 ที่ประชุมสมัชชาโลกเกี่ยวกับผู้สูงอายุได้มีมติรองรับแผนดังกล่าว ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย เรียกแผนนี้ว่า “Vienna Plan” มีจุดมุ่งหมายเพื่อก่อให้เกิดความมั่นคงในศักยภาพของรัฐและสังคม ในด้านความร่วมมือในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ ในการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับผู้สูงอายุในเรื่องของสุขภาพและโภชนาการ การคุ้มครองผู้บริโภคที่สูงอายุ ที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม ครอบครัว สวัสดิการสังคม การประกันรายได้

การจ้างงาน และการศึกษา โดยมาตรฐานและยุทธวิธีเหล่านี้ได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิมนุษยชน และเป็นความรับผิดชอบของแต่ละรัฐ

หลังการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุโลก ประเทศไทยได้มีองค์กรดำเนินงานด้านผู้สูงอายุเกิดขึ้นหลายองค์กร เช่น คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ สมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ศูนย์พัฒนาผู้ประกอบการผู้สูงอายุ และองค์กรเอกชน มีการจัดทำแผนระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุแห่งชาติ พ.ศ. 2525-2544 เป็นแผนแม่บทให้หน่วยงานต่าง ๆ มีนโยบายและแผนที่ชัดเจน มีการดำเนินงานในลักษณะเครือข่าย ทั้งองค์การช่วยเหลือผู้สูงอายุระหว่างประเทศและองค์การภาครัฐ เช่น กรมอนามัย มีนโยบายสนับสนุนเครือข่ายการทำงานด้านผู้สูงอายุ นอกจากนี้คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีตัวแทนจากกระทรวงต่าง ๆ ร่วมเป็นคณะกรรมการ เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน แผนงานต่าง ๆ จึงได้รับการรับรองและมีผลในการปฏิบัติ

ในปี พ.ศ. 2542 เป็นปีสากลว่าด้วยผู้สูงอายุ มีการเรียกร้องและแสวงหาการบริการมากขึ้นจากองค์กรเอกชน ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงผลงานวิจัยด้านผู้สูงอายุเป็นจำนวนมาก และที่สำคัญได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมือง 9 พรรค ทำให้ปัญญาผู้สูงอายุปรากฏอย่างเป็นรูปธรรม หลังจากใช้ระยะเวลาค่อนข้างนาน พ.ศ. 2545 มีการประกาศใช้แผนระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ซึ่งได้กำหนดให้แผนฉบับนี้เป็นยุทธศาสตร์ 5 หมวด ได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้านการเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมผู้สูงอายุ ยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนางานด้านผู้สูงอายุระดับชาติและการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ และยุทธศาสตร์การประมวลและพัฒนาองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุและการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ต่อมาในปี พ.ศ. 2546 งานด้านผู้สูงอายุประสบความสำเร็จอีกครั้งเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา 54 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปรากฏการณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกฉบับ เป็นผลให้มีการออกกฎหมายและประกาศระเบียบในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของกระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง

รูปแบบสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในประเทศไทย

ระบบสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยในปัจจุบัน สามารถสรุปรูปแบบสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในประเทศไทยได้ ดังนี้ (สุदारัตน์ สุตสมบุรณ์, 2557: 77-81)

1. การประกันสังคม เป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงในการดำรงชีวิตและคุ้มครองลูกจ้าง ปัญหาการขาดรายได้เมื่อเกษียณอายุการทำงาน จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปทำให้ผู้สูงอายุได้รับการเกื้อหนุนจากครอบครัวน้อยลง ปัญหาสุขภาพที่เรื้อรังส่งผลให้ตัวเลขค่าใช้จ่ายในการ

รักษาพยาบาลสูง เหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจที่ผู้สูงอายุต้องเผชิญ และอาจรุนแรงมากยิ่งขึ้น หากไม่มีการวางแผน เพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาการสร้างหลักประกันทางเศรษฐกิจจึงมีความสำคัญ และจำเป็น เนื่องจากสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุสูงขึ้น มีอัตราการพึ่งพิงของผู้สูงอายุต่อประชากรวัยแรงงานสูงขึ้น การเกื้อหนุนจากครอบครัวลดลง การออมจึงมีความสำคัญสำหรับวัยเกษียณ ดังนั้นระบบประกันสังคมในประเทศไทยประกอบด้วยกองทุนต่าง ๆ ดังนี้

1.1 กองทุนประกันสังคมในกรณีชราภาพ เป็นการส่งเสริมการออมสำหรับกลุ่มแรงงานที่เป็นลูกจ้างในภาคเอกชนของกระทรวงแรงงาน

1.2 กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เป็นการออมภาคบังคับสำหรับกลุ่มราชการ

1.3 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับลูกจ้างประจำของส่วนราชการซึ่งจดทะเบียน (กสจ.) ผลประโยชน์ที่ได้รับคือเงินบำเหน็จลูกจ้างและเงินที่สมาชิกส่งสมทบเข้ากองทุน

1.4 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นจุดเริ่มต้นของการส่งเสริมการออมแบบสมัครใจ

1.5 กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เป็นการออมแบบสมัครใจสำหรับกลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีกำลังการออมมาก

1.6 กองทุนสงเคราะห์ครูใหญ่และครูโรงเรียนเอกชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งขึ้นเป็นการออมภาคบังคับ

1.7 กองทุนทวิสุข เป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นโดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรออมเงินไว้ใช้เป็นสวัสดิการแก่ตนเองและครอบครัว

1.8 กองทุนสวัสดิการชุมชน เป็นการส่งเสริมการออมในระดับชุมชน เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงของคนในชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

1.9 กองทุนการออมชราภาพ (กอช.) กระทรวงการคลังเป็นผู้จัดตั้งกองทุน เป็นกองทุนการออมเพื่อการชราภาพขั้นพื้นฐานแบบสมัครใจ

2. การช่วยเหลือสาธารณะ เป็นการสงเคราะห์แบบให้เปล่าสำหรับผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ เนื่องจากช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ด้อยโอกาสทางสังคมและไร้ที่พึ่ง โดยรูปแบบของสวัสดิการที่มี คือ

2.1 เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นการจ่ายแบบให้เปล่าตามมติของคณะรัฐมนตรี

2.2 กองทุนดูแลผู้สูงอายุที่ขาดที่พึ่งพิง โดยสำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ เป็นการให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุกรณีเดือดร้อนจากการถูกทารุณกรรม ถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายและถูกทอดทิ้ง การสนับสนุนการจัดการงานศพผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน และการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาเดือดร้อนเรื่องที่พัก อาหาร และเครื่องนุ่งห่ม

2.3 การได้รับคำปรึกษาในทางคดี การช่วยเหลือจากการทารุณกรรมและถูกทอดทิ้ง โดยกระทรวงยุติธรรมให้คำแนะนำ ปรึกษาที่เกี่ยวข้องในทางคดีสำหรับผู้สูงอายุ

2.4 การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ โดยกระทรวงคมนาคมและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ ให้ผู้สูงอายุได้เข้าชมฟรี

2.5 การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม โดยกระทรวงคมนาคม ให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุในการโดยสารรถไฟ รถไฟฟ้า รถ บขส. รถ ขสมก. ลดค่าโดยสารครึ่งราคา และการบินไทยลดค่าโดยสารภายในประเทศร้อยละ 15

3. การบริการสังคม เป็นระบบการบริการที่ตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน ของประชาชนด้วยบริการด้านต่าง ๆ 5 ด้าน

3.1 ด้านสุขภาพอนามัย

3.1.1 หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนทุกคน ให้บริการครอบคลุมด้านการตรวจสุขภาพ การรักษาพยาบาล และการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ดำเนินงานโดยสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

3.1.2 การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข

3.1.3 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล เป็นโครงการที่ดูแลสุขภาพที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น

3.1.4 การดูแลที่บ้าน เป็นบริการที่เหมาะสมกับผู้ป่วยสูงอายุที่ไม่รุนแรง แต่ไม่สะดวกที่จะเดินทางมารับการรักษาที่โรงพยาบาล เป็นการลดค่าเดินทางของผู้ใช้บริการ

3.1.5 โครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อผส.) เป็นโครงการที่มุ่งแก้ไขปัญหาผู้สูงอายุขาดการดูแล ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ถูกทอดทิ้ง และผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลไม่ถูกต้อง

3.2 ด้านการศึกษา

3.2.1 การศึกษานอกโรงเรียน ได้มีการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุตามความต้องการและความสนใจของผู้สูงอายุ เช่น การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ การเสริมสร้างคุณค่าและการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับผู้สูงอายุ

3.2.2 การศึกษาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เช่น ชมรมการศึกษาเกี่ยวกับการคอมพิวเตอร์ เป็นชมรมที่มุ่งเผยแพร่ความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ให้กับผู้สูงอายุโดยผู้สูงอายุจะต้องจ่ายค่าบริการเอง

3.3 ด้านที่อยู่อาศัย เป็นการสงเคราะห์ที่อยู่อาศัยและการดูแล เป็นบริการในสถานสงเคราะห์สำหรับผู้สูงอายุที่ครอบคลุมความจำเป็นด้านปัจจัย 4 รวมทั้งบริการด้านการรักษาพยาบาล กายภาพบำบัด ศาสนกิจ นันทนาการ กิจกรรมส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรม

3.4 ด้านการมีงานทำและการมีรายได้ ประกอบด้วยกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จัดทำโดยยึดหลักการให้ผู้สูงอายุเป็นแกนนำในการกำหนดและตัดสินใจร่วมกันในการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุด้วยกัน

3.5 ด้านบริการสังคมและนันทนาการ ประกอบด้วยชมรมผู้สูงอายุ ศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ ศูนย์ชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ ศูนย์บริการผู้สูงอายุในวัด และกองทุนผู้สูงอายุ

4. การช่วยเหลือเกื้อกูลของภาคประชาชน เป็นการจัดสวัสดิการสังคมโดยกลุ่มต่าง ๆ เป็นผู้ดำเนินการ เช่น การจัดสวัสดิการชุมชนที่ครอบคลุมการเกิด แก่ เจ็บ ตาย กลุ่มออมทรัพย์ที่มีรูปแบบที่ชัดเจนทั้งในด้านเชิงองค์ความรู้ กลไก และพื้นที่ดำเนินการ ส่วนอีกด้านจะเป็นภาคธุรกิจเอกชนซึ่งจะมุ่งหวังผลประโยชน์ขององค์กรเป็นหลัก ปัจจุบันภาคเอกชนได้มีการปรับบทบาทเข้ามาช่วยเหลือร่วมรับผิดชอบสังคมมากขึ้น โดยมีการจัดสวัสดิการ เช่น การซื้อประกันชีวิตในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านกิจการประกันภัยของเอกชน ที่เข้ามาช่วยยกระดับสวัสดิการในภาพรวมให้ดีขึ้น แม้ประเทศไทยได้มีการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุหลากหลายรูปแบบ แต่ยังพบปัญหาและอุปสรรคในระบบงานสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ดังนี้ (นาริรัตน์ จิตรมนตรี และ สาวิตรี ทยานศิลป์, 2552: ฉ-ช)

4.1 ความไม่พร้อมของงบประมาณ

4.2 สวัสดิการสังคมที่รัฐจัดให้ไม่สามารถตอบสนองปัญหาได้อย่างแท้จริง และไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้สูงอายุ อีกทั้งยังไม่สามารถกระจายได้อย่างทั่วถึงเพื่อให้ครอบคลุมผู้สูงอายุได้ทั้งหมด

4.3 ขาดความรู้และความเข้าใจในสิทธิของผู้สูงอายุ ในการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ และระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าไม่เอื้อในการเบิกจ่ายอุปกรณ์สำหรับผู้สูงอายุที่บ้าน

4.4 ขาดการบูรณาการของงานและไม่ต่อเนื่อง มีอุปสรรคในการส่งการ กลไกการขับเคลื่อนขาดความต่อเนื่อง ทั้งในระดับนโยบายและการปฏิบัติทำให้ไม่บรรลุเป้าหมาย

4.5 แรงงานนอกระบบที่ไม่มีหลักประกันรายได้ มีปัญหาการออมเพื่อวัยสูงอายุ

4.6 กองทุนสัจจะวันละบาท อาจประสบปัญหาการเงินในอนาคต ถ้าหากรายจ่ายบ้านาญมากกว่ารายรับจากสมาชิก

4.7 ขาดการเตรียมความพร้อมในการดูแลผู้สูงอายุ และไม่ส่งเสริมค่านิยมในเรื่องความกตัญญูกตเวทีในครอบครัวและสังคม

4.8 ข้อจำกัดกฎหมายสิ่งปลูกสร้าง ทำให้เกิดปัญหาการปรับปรุงอาคารสถานที่ให้กับผู้สูงอายุ ในการใช้ชีวิตอย่างพึ่งพาตัวเอง

4.9 แนวคิดในการบริการเชิงสงเคราะห์รายได้บุคคลไม่สามารถสร้างความเข้มแข็งให้ผู้สูงอายุพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

4.10 ขาดการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่แท้จริง

4.11 จุดอ่อนของเบี้ยยังชีพเมื่อผู้สูงอายุในอนาคตเพิ่มมากขึ้น อาจจะไม่ไหว และการจัดสรรเบี้ยยังชีพบางพื้นที่ไม่โปร่งใสและไม่เป็นธรรม

4.12 ชุมชนขาดความพร้อมในเรื่องภาวะผู้นำ

4.13 ศูนย์อเนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุให้บริการไม่ครอบคลุม การสร้างเสริมสุขภาพจึงเป็นลักษณะเชิงรับ

4.14 การจัดบริการที่ภาคประชาชนไม่มีส่วนร่วมทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือ

นักวิชาการได้เสนอแนวทางในการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคม สำหรับผู้สูงอายุหลายประการสรุปได้ ดังนี้ (บุหลัน ทองกลีบ, 2550: 462-468)

1. สนับสนุนในการจ้างงานผู้สูงอายุตามความรู้ความสามารถ
2. สนับสนุนให้ครอบครัวดูแลผู้สูงอายุ โดยใช้มาตรการลดหย่อนภาษีสำหรับลูกที่ดูแลบิดามารดา
3. สนับสนุนกลุ่มกิจกรรมของผู้สูงอายุในวัดและโรงเรียน
4. รัฐต้องยึดการเกษียณอายุผู้สูงอายุบางอาชีพที่จำเป็น
5. ส่งเสริมการประกันตนก่อนสูงอายุหลากหลายรูปแบบมากกว่าการประกันชีวิตและประกันสุขภาพ
6. รัฐจะต้องสนับสนุนให้มีการดำเนินการโดยชุมชนเพื่อชุมชน และต้องมีการวางนโยบายแบบกว้าง ๆ เช่น การสร้างอาชีพและรายได้ การออม ฯลฯ
7. สนับสนุนกลุ่มกิจกรรมของผู้สูงอายุแบบอื่น ๆ นอกจากการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุตามปกติ
8. สนับสนุนงบประมาณสำหรับหน่วยงานภาครัฐจ้างผู้สูงอายุ ให้ยืดหยุ่นค่าจ้างและวิธีการจ้าง
9. รัฐต้องเปลี่ยนแนวคิดในการให้บริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุจากเชิงรับมาเป็นเชิงรุก
10. รัฐต้องสนับสนุนงบประมาณต่อปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความเป็นจริง

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ

ความหมายของผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Elderly person” เป็นสถานะของบุคคลที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีความอ่อนแอทางร่างกายและจิตใจ มีความเจ็บป่วยหรือความพิการเกิดร่วมด้วย และเป็นวัยที่เกิดการเปลี่ยนแปลงสู่ความเสื่อมทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะความแตกต่างกันในแต่ละบุคคลวัย

สูงอายุเป็นระยะสุดท้ายของชีวิตอาจยาวนานถึง 10-20 ปี หรืออาจจะมากกว่านั้น แต่ถ้ามีการเตรียมตัวเตรียมใจก่อนเข้าสู่วัยนี้มาตั้งแต่วัยกลางคน จะปรับตัวรับบทบาทของวัยสูงอายุได้พอสมควรแก่ฐานะ เกณฑ์การตัดสินความชรา (cut off point) อยู่ที่ 60 ปี โดยการกำหนดให้ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปเป็นคนชราหรือผู้สูงอายุ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเกณฑ์ที่อิงในกลุ่มประเทศโลกที่สาม สำหรับประเทศไทยได้กำหนดว่า “ผู้สูงอายุ” คือผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปตามเกณฑ์ปลดเกษียณ (สุทธิพงศ์ บุญผดุง, 2554: 7-8 อ้างถึงใน อัจฉญา แพทย์ศาสตร์ และ พัทรินทร์ รุจिरานุกูล, 2563: 7)

องค์การสหประชาชาติ (United Nations) ยังไม่นิยามที่แน่นอนว่าอายุเท่าไรถึงจะเรียกว่าเป็นผู้สูงอายุ แต่ใช้เกณฑ์อายุ 60 ปีขึ้นไปในการนำเสนอสถิติข้อมูล และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ส่วนประเทศที่พัฒนาแล้วส่วนใหญ่ใช้อายุ 65 ปีขึ้นไปเป็นเกณฑ์ในการเรียกผู้สูงอายุ สำหรับประเทศไทยกำหนดนิยามผู้สูงอายุไว้ในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 3 ผู้สูงอายุ หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2559: 14)

รศรินทร์ เกรย์ และคณะ (2556: 1) ได้ให้ความหมายของผู้สูงอายุว่า หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เป็นนิยามที่ใช้เป็นอายุที่เริ่มได้รับสิทธิต่าง ๆ จากทางราชการ เช่น อายุเกษียณของข้าราชการหรืออายุที่เริ่มได้รับเบี้ยยังชีพ

วรรณิภา สระศรี (2558: 5) ได้ให้ความหมายว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้สูงอายุเป็นวัยที่มีความเปลี่ยนแปลงเสื่อมถอยและแบบแผนการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลง ผู้สูงอายุคือผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิงเป็นการกำหนดตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และเป็นมาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ

ปานใจ จันทร์สีดา (2558: 1) ได้ให้ความหมายว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง การสูงอายุตามวัยคือการสูงอายุตามปีปฏิทิน โดยการนับจากปีที่เกิดเป็นต้นไป และบอกได้ทันทีว่าใครมีอายุมากน้อยเพียงใด เป็นการพิจารณาการสูงอายุจากสภาพร่างกายและสรีระของบุคคลที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อมีอายุเพิ่มมากขึ้น

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (2558: 1-12) สาระของกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดความหมายของการผู้สูงอายุว่า หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ได้รับรองให้ผู้สูงอายุได้รับประโยชน์ที่กฎหมายรับรอง และคุ้มครองให้แก่บุคคลที่มีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย

สันติพันธ์ พุฒฤทธิ์ ประชัน คณะนวัน และสถาพร วิชัยรัมย์ (2562: 81-88) ได้ให้ความหมายว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง วัยสูงอายุซึ่งจัดเป็นวัยที่อยู่ในระยะสุดท้ายของชีวิต ลักษณะและพัฒนาการในวัยนี้จะตรงข้ามกับวัยเด็กคือมีแต่ความเสื่อมโทรม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้จะดำเนินไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป จึงเป็นการยากที่จะกำหนดว่าบุคคลใดอยู่ในวัยสูงอายุ

สรุป ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เป็นช่วงของวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงความคิดและอารมณ์เสื่อมถอยทั้งสภาพร่างกายจิตใจ และแบบแผนการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งยังเป็นวัยที่อยู่ในระยะสุดท้ายของชีวิต

ทฤษฎีผู้สูงอายุ

กระบวนการแก่ของบุคคลนักทฤษฎีการสูงอายุได้พิจารณาว่า เป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันทั้งแนวตั้งและแนวนอน ในแนวตั้งให้พิจารณาว่าร่างกายของบุคคลมีหลายระดับนับตั้งแต่โมเลกุล เซลล์ บุคคล กลุ่มคน และสังคม ส่วนแนวนอนให้พิจารณาว่าบุคคลมีคุณลักษณะ 3 ประการ คือ เป็นอยู่ (Being) พฤติกรรม (Behaving) และการกลายมาเป็น (Becoming) ปรากฏการณ์ของความสูงอายุหรือกระบวนการแก่เกิดจากปัจจัยหลายประการ ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่ง แต่มีทฤษฎีที่สามารถอธิบายถึงการสูงอายุแบ่งออกเป็น 3 ทฤษฎี ดังนี้ (พระสุตวรรษ วิสุทโธ (รักษเมือง), 2560: 12-17)

1. ทฤษฎีทางจิตวิทยา เป็นทฤษฎีที่เชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพและพฤติกรรมของผู้สูงอายุนั้น เป็นการพัฒนาและปรับตัวเกี่ยวกับสติปัญญา ความนึกคิด ความจำและการรับรู้แรงจูงใจ รวมทั้งสังคมที่อยู่อาศัย และประสบการณ์ในอดีตของแต่ละบุคคลจะผลักดันให้มีบุคลิกแตกต่างกันไป และมนุษย์จะมีช่วงการเปลี่ยนแปลงคือช่วงต่อของชีวิต ซึ่งล้วนแต่เป็นภาวะวิกฤตการณ์ที่บุคคลสามารถผ่านช่วงวิกฤตในชีวิตแต่ละระยะได้ดีเพียงใด จะส่งผลถึงการพัฒนาบุคลิกภาพในอนาคต คือการเป็นผู้สูงอายุด้วย

2. ทฤษฎีทางชีววิทยา อธิบายถึงกระบวนการทางสรีรวิทยา และการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างของอวัยวะต่าง ๆ ของทั้งการสูญเสียความสามารถในการต้านทานโรค พบว่าในทุกๆ ระดับของชีววิทยาตั้งแต่เซลล์ เนื้อเยื่อ อวัยวะ ระบบอวัยวะจะต้องมีการเสื่อมและมีการตายเกิดขึ้น

3. ทฤษฎีทางสังคมวิทยา เป็นทฤษฎีที่อธิบายสาเหตุที่ทำให้ผู้สูงอายุมีสถานะทางสังคมที่เปลี่ยนไป เพราะมนุษย์จะต้องมีการพัฒนาในแต่ละบุคคล และสิ่งแวดล้อมจะมีผลต่อการปรับตัว ทฤษฎีนี้เชื่อว่าถ้าสังคมมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วจะทำให้สถานะของผู้สูงอายุเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งทฤษฎีทางสังคมสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

3.1 ทฤษฎีไร้ภาระผูกพัน ทฤษฎีนี้จะอธิบายการละบทบาททางสังคม ซึ่งจะเป็นผลดีคือจะทำให้คนในวัยหนุ่มสาวที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำหน้าที่ สำหรับผู้สูงอายุก็ได้เตรียมตัวรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เป็นกระบวนการต่อเนื่องและหลีกเลี่ยงไม่ได้ และความแตกต่างในบุคลิกภาพไม่ใช่สิ่งที่สำคัญ

3.2 ทฤษฎีกิจกรรม ทฤษฎีกิจกรรมจะกล่าวถึงการมีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างบุคคล การมีปฏิสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมกิจกรรมในสังคม และความพึงพอใจในชีวิต เมื่อบุคคลมีอายุมากขึ้น สถานะทางสังคมจะลดลง บทบาทเก่าจะถูกถอดถอนตัวออกไป ดังนั้นผู้สูงอายุต้องมีกิจกรรมต่อเนื่อง

จากวัยที่ผ่านมามีความพอใจในการร่วมกิจกรรม สนใจและร่วมเป็นสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ เพราะว่าการกิจกรรมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้สูงอายุ โดยจะทำให้มีสุขภาพใจและกายดี ดังนั้นกิจกรรมจึงมีความสำคัญต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ

3.3 ทฤษฎีความต่อเนื่อง มาจากการนำทฤษฎีไร้ภาวะผูกพันและทฤษฎีกิจกรรม มาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อหาข้อสรุปใหม่ เป็นทฤษฎีความต่อเนื่องที่สามารถอธิบายชีวิตที่แท้จริงของผู้สูงอายุได้ การที่ผู้สูงอายุจะมีความสุขในบั้นปลายชีวิตได้นั้นขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพ และรูปแบบการดำเนินชีวิตเดิมของผู้สูงอายุ เช่น ผู้สูงอายุที่เคยมีบทบาทในสังคมจะมีความสุขเมื่อได้ร่วมกิจกรรมเหมือนในวัยหนุ่มสาว และผู้สูงอายุที่ไม่ชอบการเข้าร่วมสังคมนมาก่อนก็จะมีความสุขในการแยกตัวเองในวัยสูงอายุ และการเปลี่ยนแปลงในวัยสูงอายุ

จากทฤษฎีที่กล่าวมาแล้วในเบื้องต้นนี้ ได้อธิบายถึงสาเหตุที่จะทำให้ผู้สูงอายุมีการเปลี่ยนแปลงดังต่อไปนี้

1. การเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ มีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและสังคม เพราะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพ ปัญหาการออกจากงานต้องสูญเสียอำนาจบทบาทหน้าที่ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดความเครียดถ้าไม่สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้ เมื่อมีวัยสูงขึ้นพฤติกรรมของผู้สูงอายุจะเปลี่ยนแปลงไป เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของระบบประสาทส่วนกลาง ทำให้หลงลืม สับสนได้ง่าย ในวัยนี้อาจพบกับความสูญเสียที่ยิ่งใหญ่ในช่วงชีวิตคือการขาดคู่ชีวิต ซึ่งเป็นผลทำให้ภาวะจิตใจของผู้สูงอายุได้รับการกระทบกระเทือน การอยู่โดยขาดคู่คิดจะทำให้จิตใจหดหู่ และเพื่อนฝูงวัยเดียวกันก็มักจะล้มหายตายจากไป ที่เหลือก็ขาดการติดต่อเนื่องจากสุขภาพไม่เอื้ออำนวย จึงต้องอยู่แบบเหงา ๆ ซึ่งภาวะแบบนี้ผู้สูงอายุจะท้อแท้ก็มีอารมณ์ฉุนเฉียว โกรธง่าย

2. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม จากการเปลี่ยนแปลงทั้งหลายที่เกิดขึ้น จะทำให้ผู้สูงอายุมีการเปลี่ยนแปลงด้านอุปนิสัยและด้านอารมณ์คล้ายกัน ได้แก่

2.1 สนใจในตนเองมากเป็นพิเศษ

2.2 แสวงงอน ชอบน้อยใจ มีทิฐิ มีความรู้สึกไวต่อคำพูด และเหตุการณ์ต่าง ๆ แต่แสดงออกโดยการไม่พูด เจ็บเฉย

2.3 ให้ความสนใจกับบุคคลที่เอาใจตนเอง

2.4 ชอบนึกถึงเหตุการณ์ในอดีตและชอบเปรียบเทียบเสมอ

2.5 มีความวิตกกังวล ทุกข์ร้อน ห่วงใยบุตรหลานและครอบครัว

2.6 กลัวจะถูกทอดทิ้งและเกิดความว่าเหว

3. การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย เป็นการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างและหน้าที่ของทุกระบบในร่างกายตามธรรมชาติจากวัยที่ไม่ใช่จากการเป็นโรค การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของผู้สูงอายุจะขึ้นอยู่กับอิทธิพลทางด้านพันธุกรรม โภชนาการ การพักผ่อน การออกกำลังกาย และสิ่งแวดล้อม เป็น

การเปลี่ยนแปลงในช่วงสุดท้ายของชีวิตที่มีลักษณะการพัฒนาก้าวไปทางตรงกันข้ามกับวัยเด็ก ผู้สูงอายุจะมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายไปทางเสื่อมมากกว่าในด้านการเสริมสร้าง การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงระบบผิวหนัง ระบบประสาท ระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ ระบบการไหลเวียนของโลหิต ระบบการหายใจ และระบบทางเดินอาหาร

บังอร ธรรมศิริ (2549 อ้างถึงใน พระสุตฺตริกซ์ วิสุทฺโธ (รักษเมือง), 2560: 17-19) ได้กล่าวว่า ผู้สูงอายุจะมีการเปลี่ยนแปลง 3 ด้าน คือ ทางด้านร่างกาย ทางด้านจิตใจ และทางด้านสังคม โดยการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายจะมีลักษณะไปทางเสื่อมมากกว่าการเสริมสร้าง การเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจจะเกี่ยวข้องกับอารมณ์และการปรับตัว และมักจะมีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและสังคมด้วย ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมเป็นลักษณะที่ผู้สูงอายุไม่สามารถแสดงบทบาทต่าง ๆ ได้ ทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกขาดคุณค่า ขาดความภาคภูมิใจในตัวเองและความต้องการของแต่ละคนอาจแตกต่างกันไป ดังนั้นควรที่จะทำความเข้าใจพื้นฐานชีวิตของผู้สูงอายุที่อยู่ในความดูแล โดยครอบครัวมีบทบาทสำคัญ ดังนั้นความต้องการของผู้สูงอายุสามารถจะสรุปได้ ดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานในเรื่องของอาหาร การขับถ่าย การนอนหลับพักผ่อน การมีที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัย การมีเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสม และการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย
2. ความต้องการทางสังคม ผู้สูงอายุยังต้องการมีกิจกรรมทางสังคม เช่น การพบปะเพื่อนฝูง การร่วมกิจกรรมทางศาสนา เป็นต้น
3. ความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ ผู้สูงอายุจำเป็นต้องใช้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับตนเอง การช่วยเหลือกิจกรรมทางสังคมและการทำบุญ รวมทั้งเป็นค่ารักษาพยาบาลเมื่อยามเจ็บป่วย ดังนั้นการตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ ครอบครัวควรให้การตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ ดังนี้

3.1 ตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย โดยการดูแลเอาใจใส่เรื่องการรับประทานอาหาร การนอนหลับพักผ่อน การจัดที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมและปลอดภัย การจัดหาเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มให้เหมาะสมตามฤดูกาล การแบ่งเบาภาระเรื่องงานในบ้าน การพาผู้สูงอายุไปตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ การจัดหาอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุ เช่น แวนตา ไม้เท้า เครื่องช่วยฟัง เป็นต้น

3.2 ตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจ โดยการเอาใจใส่พูดคุยด้วยอย่างสม่ำเสมอ ให้ความรักและความเคารพ การยกย่อง การยอมรับนับถือ การฟังผู้สูงอายุเล่าประสบการณ์ชีวิต และให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุ เช่น การจัดงานวันเกิด การพาไปท่องเที่ยวตามโอกาสและสถานที่ที่เหมาะสม การเห็นความสำคัญของวันสงกรานต์ซึ่งเป็นวันผู้สูงอายุแห่งชาติ

3.3 ตอบสนองความต้องการทางด้านสังคม โดยการแสดงความยินดีที่จะพาผู้สูงอายุไปร่วมกิจกรรมทางสังคมที่เหมาะสมตามที่ผู้สูงอายุต้องการ การสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว และสังคมที่เหมาะสมตามกำลังความสามารถที่จะทำได้ เช่น การเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ เป็นต้น

3.4 ตอบสนองความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ โดยการรับภาระค่าใช้จ่าย การดูแลเอาใจใส่ช่วยเหลือในด้านการเงินอย่างเพียงพอและสม่าเสมอ ไม่ควรให้ผู้สูงอายุประสบปัญหาในการหาเงินเพื่อเลี้ยงชีพตนเอง บุตรหลานหรือคนในครอบครัวไม่ควรเบียดเบียนด้านการเงินกับผู้สูงอายุ เมื่อผู้สูงอายุมีความจำกัดด้านการเงิน

4. ความต้องการทางจิตใจ ผู้สูงอายุต้องการความรัก การดูแลเอาใจใส่ การยอมรับนับถือ การเข้าใจ การเห็นอกเห็นใจ และการให้อภัย

ทฤษฎีผู้สูงอายุสามารถแบ่งออกได้เป็นทฤษฎีวิวัฒนาการ (Evolution Theory) ทฤษฎีทางชีววิทยา (Biological Theory) ทฤษฎีทางจิตวิทยา (Psychological Theory) และทฤษฎีทางสังคมวิทยา (Sociological Theory) โดยมีรายละเอียดในแต่ละทฤษฎีไว้ดังนี้ (ลัดดา บุญเกิด, 2557: 23)

1. ทฤษฎีวิวัฒนาการ (Evolution Theory) เป็นทฤษฎีที่อธิบายว่ามนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่วิวัฒนาการอยู่เสมอ ๆ เป็นไปตามสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงเพื่อการอยู่รอด เมื่อมีอายุมากขึ้นก็ไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้

2. ทฤษฎีทางชีววิทยา (Biological Theory) เป็นทฤษฎีที่พยายามอธิบายถึงสาเหตุของการสูงอายุหรือความชราของสังขาร ประกอบด้วย 9 ทฤษฎี

2.1 ทฤษฎีคอลลาเจน (Collagen) เชื่อว่าเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุสารที่เป็นส่วนประกอบของคอลลาเจนและไฟบรัสโปรตีนจะมีจำนวนเพิ่มขึ้น และเกิดการขีดเกาะกันแน่นไม่ยอมสลายตัวทำให้เส้นใย (Collagen Fiber) หดสั้นเข้า เนื้อเยื่อต่าง ๆ ลดการย่อยและการขับถ่ายของเสียในร่างกาย อันเป็นสภาพเสื่อมลงเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

2.2 อนุมูลอิสระ เชื่อว่าการเสื่อมทำลายของเซลล์ในร่างกายเป็นผลมาจากมีการสะสมของอนุมูลอิสระ (Free Radical) ซึ่งเป็นสารประกอบทางเคมีที่เกิดจากปฏิกิริยาเคมีขั้นสุดท้ายของออกซิเจนภายในเซลล์ โดยเฉพาะสารที่ไม่ละลายในไขมันจึงเกิดการทำลายและรั่วไหลของผนังเซลล์ได้ง่าย ทำให้มีคอลลาเจนและอีลาสตินเกิดขึ้นมากมาย จนเนื้อเยื่อเสียความยืดหยุ่นไปทำให้ผิวหนังเหี่ยวย่น

2.3 ทฤษฎีว่าด้วยความเสื่อมถอยและถดถอย (Wear and Tear Theory) เชื่อว่าความเครียดและการได้รับความกระทบกระเทือนจากภาวะใด ๆ ก็ตามทำให้เกิดความเสื่อมถอยของร่างกาย

2.4 การทำลายตัวเอง เชื่อว่าความชราเกิดจากการที่ร่างกายสร้างภูมิคุ้มกันปกติน้อยลง ทำให้ร่างกายต่อสู้เชื้อโรคและสิ่งแปลกปลอมไม่ได้ดี เกิดความเจ็บป่วยง่ายและเมื่อเกิดขึ้นแล้วมักจะมีรุนแรงเป็นอันตรายต่อชีวิตพร้อม ๆ กันนั้นร่างกายจะมีการสร้างภูมิคุ้มกันชนิดทำลายตัวเอง ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการต่อต้านตัวเองทำลายเซลล์ของร่างกาย

ถ้าผู้สูงอายุมีประสบการณ์ที่ดีในอดีต ได้รับการยอมรับดี มีสภาพอารมณ์ที่มั่นคงจะส่งผลต่อวัยที่สูงขึ้นทำให้มีความรอบคอบสุขุมขึ้น และทฤษฎีทางสังคมวิทยา (Sociological Theory) ตามที่กล่าวถึง แนวโน้มบทบาทของบุคคล สัมพันธภาพและการปรับตัวทางสังคมในช่วงท้ายของชีวิต ทฤษฎีแนวนี้พยายามวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้ผู้สูงอายุต้องมีสภาพทางสังคมเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งพยายามที่จะช่วยให้การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยเชื่อว่าถ้าสังคมเปลี่ยนแปลงรวดเร็วก็จะทำให้สภาพของผู้สูงอายุในสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้วย ผู้สูงอายุไม่สามารถปรับตัวตามสภาพของสังคมที่เปลี่ยนไปทำให้ผู้สูงอายุจึงรู้สึกเหงาและว่าเหว่ (ปานใจ จันทรสีดา, 2558: 18)

ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุเมื่ออายุมากขึ้นสภาพร่างกายและระบบการทำงานของร่างกายจะเสื่อมถอยลง มีปัญหาด้านสุขภาพเนื่องจากความชราร่างกายเสื่อมลงตามธรรมชาติ ทำให้เกิดการเสื่อมของอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกาย จากการศึกษาพบว่าปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุสามารถจำแนกได้ ดังนี้ (สมลพร ตะน่าน และปวิช เฉลิมวัฒน์, 2561: 35)

1. ปัญหาด้านสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ ผิวหนังเหี่ยวย่น ผมหงอก ฟันสั่นคลอน ผู้หญิงจะหมดประจำเดือน และมีความเสื่อมโทรมโดยทั่วไปให้เห็น มีความรู้สึกที่ตัวเองเรี่ยวแรงน้อยลง กำลังถดถอย เห็นอวัยวะอะไรไม่ค่อยชัด หูตึง รับกลิ่นรับรสที่ลดลง ความจำเสื่อม เรียนรู้สิ่งใหม่ได้ช้า ความสามารถในการทำงานลดลง เจ็บป่วยง่าย

2. ปัญหาด้านสังคม ขาดความมั่นใจในตัวเอง มีอารมณ์กังวลง่าย กลัวในสิ่งที่ไม่เคยกลัว โดยเฉพาะกลัวการถูกทอดทิ้งและกลัวความตาย นอกจากนี้ยังรู้สึกหงอยเหงา ใจน้อย สะเทือนใจง่าย บางคนเป็นคนหงุดหงิดโมโหร้าย ชอบแยกตัว บางคนมีอารมณ์เศร้าต้องการตายเร็วหรืออยากฆ่าตัวตาย บางคนกลายเป็นคนเพ้อเจ้อ ชอบโอ้อวดและชอบต่อเติมความเป็นจริง

หมัดเฟาซี รูบามา และ กฤษดา มงคงศรี (2562: 29) ได้กล่าวว่า ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ มักจะพบว่าผู้สูงอายุมีความต้องการในการทำกิจกรรมในสังคมเพื่อความผ่อนคลาย หลีกเลี้ยงการอยู่คนเดียวที่จะทำให้เกิดภาวะซึมเศร้าได้ เพื่อให้ผู้สูงอายุเกิดความสุขในการดำรงชีวิตจึงควรให้ผู้สูงอายุได้รับความต้องการทางสังคม ด้วยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับผู้สูงอายุ เพื่อจะช่วยแก้ปัญหาสุขภาพและโรคซึมเศร้าได้

สุมาลี สังข์ศรี (2540 อ้างถึงใน ปาริฉัตร พันธุ์ภักดี, 2564: 24-26) ได้กล่าวว่า ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ปัญหาทางด้านสุขภาพ เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุสภาพร่างกายและการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมถอย เมื่อร่างกายหรืออวัยวะเสื่อมลงส่งผลให้เกิดความเจ็บป่วยได้

2. ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ เมื่ออยู่ในวัยทำงานจะประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว แต่ถ้าอย่างเข้าสู่วัยสูงอายุสภาพร่างกายทรุดโทรมอ่อนแอลง ส่งผลให้สมรรถภาพในการทำงานลดลง ซึ่งมีผลถึงการทำงานและการหารายได้ ทำให้รายได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ดังนั้นในวัยสูงอายุสภาพการเปลี่ยนแปลงของรายได้มีผลกระทบต่อผู้สูงอายุมาก โดยผู้สูงอายุในเมืองและในชนบทจำนวนมากต้องพึ่งพาอาศัยลูกหลานญาติพี่น้อง ส่วนผู้สูงอายุที่ไม่มีที่พึ่งพาที่ต้องดิ้นรนหาเลี้ยงชีพตัวเองต่อไป

3. ปัญหาทางด้านจิตใจ ผู้สูงอายุจะเกิดปัญหาด้านจิตใจจากสาเหตุหลายประการ

3.1 ครอบครัว ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มักจะชอบอยู่กับครอบครัว แต่ในยุคเศรษฐกิจปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลง ทำให้บุคคลในครอบครัวต้องแยกครอบครัวหรือแยกไปประกอบอาชีพการงานที่อื่นปล่อยให้ผู้สูงอายุอยู่คนเดียวตามลำพังจึงรู้สึกเหมือนถูกทอดทิ้ง

3.2 ร่างกาย เมื่อสภาพของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายทำงานได้ไม่เต็มที่ การทำงานของอวัยวะบางอย่างที่ส่งผลต่อสภาพจิตใจ ทำให้ผู้สูงอายุซึมเศร้า วิตกกังวล ไม่สบายใจ และจากการที่ร่างกายอ่อนแอไม่กระฉับกระเฉง หรือมีโรคภัยทำให้ผู้สูงอายุคิดมากคิดว่าตนเองเป็นภาระแก่ผู้อื่น ต้องพึ่งพาผู้อื่น

3.3 สภาพสังคม สมัยก่อนผู้สูงอายุแม้จะเกษียณอายุจากการทำงาน แต่ถือว่ายังมีประสบการณ์ในการทำงาน มีบทบาทเป็นเสมือนที่ปรึกษาของคนรุ่นใหม่ แต่โลกในยุคใหม่สภาพแวดล้อมสังคมเปลี่ยนแปลงไป บทบาทของผู้สูงอายุจึงถูกลดทอนลงทำให้ผู้สูงอายุเกิดความน้อยใจเหมือนบุคคลที่หมดความสำคัญ

3.4 การเปลี่ยนแปลงการงาน ในวัยทำงานจะมีภาระหน้าที่การงานมากมาย ทำให้ไม่ค่อยมีเวลาว่างมากนัก เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุภาระหน้าที่การงานลดลง หรือว่างงานทำให้มีเวลาว่างมากไม่มีอะไรทำ ทำให้ผู้สูงอายุปรับตัวไม่ทัน คิดมาก ฟุ้งซ่าน ไม่มีความภูมิใจในตนเอง มองตนเองเป็นคนที่ไร้ค่า

4. ปัญหาการปรับตัว เมื่ออยู่ในวัยหนุ่มสาวหรือวัยกลางคน มีภาระหน้าที่ในชีวิตประจำวันมากมาย แต่เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุได้พ้นจากภาระหน้าที่การงาน จากที่เคยติดต่อบุคคลต่าง ๆ มากมาย แต่ต้องมาอยู่ลำพังคนเดียว ดังนั้นผู้สูงอายุต้องปรับตัวใหม่ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในหลาย ๆ สิ่ง แต่อาจจะเป็นเรื่องยากสำหรับผู้ที่ไม่ได้เตรียมตัวหรือวางแผนมาก่อน

5. ปัญหาความรู้ เมื่อผู้สูงอายุมีพื้นฐานการศึกษาน้อยไม่มีโอกาสได้รับความรู้เพิ่ม และไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้าน

สุขภาพ อาชีพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการศึกษา ไม่รับรู้ถึงการมีอยู่ของบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ของรัฐ ทำให้เสียสิทธิขั้นพื้นฐานในการเข้าถึงสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

ดังนั้นปัญหาหลักที่ผู้สูงอายุในประเทศไทยต้องเผชิญนั้นประกอบด้วย 4 ปัญหา ดังนี้

1. ปัญหาสุขภาพจิต การเปลี่ยนแปลงจากครอบครัวใหญ่มาเป็นครอบครัวเล็กของผู้สูงอายุ จากผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจทำให้ผู้สูงอายุต้องพึ่งพาลูกหลานมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาเครียด และกลัวถูกทอดทิ้ง
2. ปัญหาสุขภาพกาย โรคร้ายที่คุกคามผู้สูงอายุมากที่สุด ได้แก่ โรคหัวใจ โรคมะเร็ง โรงบาหวน
3. ปัญหาการถูกทอดทิ้ง โดยเฉพาะผู้สูงอายุในชนบทและในชุมชนแออัดที่ลูกหลานต้องดิ้นรนหารายได้ โดยการเข้ามาทำงานในเมืองซึ่งปัจจุบันได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจ
4. ปัญหาการปรับตัวเข้าสู่วัยกลางคน การเข้าสู่วัยผู้สูงอายุจะมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย อาจทำให้บางคนอาจจะปรับตัวไม่ทัน เกิดความเครียด ซึมเศร้า โกรธง่าย ใจน้อย และมองโลกในแง่ร้าย

สภาพปัญหาที่ผู้สูงอายุเผชิญอยู่ในขณะนี้ คือ ปัญหาทางด้านสุขภาพอนามัย ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุจึงมีความสอดคล้องกับปัญหาด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ ซึ่งเมื่อมนุษย์มีอายุหรือวัยที่มากขึ้น การทำงานของเนื้อเยื่อหรืออวัยวะต่าง ๆ ภายในร่างกายย่อมเสื่อมถอยลง ทำให้เกิดปัญหาที่เกี่ยวกับสุขภาพตามมา หมดเร็วแรงต่อการทำงานง่าย มองเห็นไม่ค่อยชัด หูตึง ความจำเริ่มเสื่อม ความสามารถในการทำงานลดลง เจ็บป่วยได้ง่าย เกิดโรคประจำตัวต่าง ๆ ที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาด เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาด้านสุขภาพในวัยผู้สูงอายุที่ตามมา

2.5 บทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดสวัสดิการสังคม

บัญญัติแห่งกฎหมายได้กำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการสังคม ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 อันเป็นกฎหมายสูงสุด และกฎหมายในลำดับรองลงมา ได้แก่ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ซึ่งเป็นกฎหมายที่จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (หทัยกาญจน์ กำเนิดเพชร จันทราทิพย์ และ ศุภวีร์ เกลี้ยงจันทร์, 2560: 42-49)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้กำหนดบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะ โดยให้การจัดสวัสดิการสังคมเป็นการจัดบริการสาธารณะอย่างหนึ่ง เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นนิติบุคคลมหาชน เป็นผู้ประกอบกิจการและดำเนินการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ดังนี้

มาตรา 250 “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ การจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรค 4 และกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ในการจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะใดที่เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้าการร่วมดำเนินการกับเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐ หรือการมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการ จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมหรือมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการนั้นก็ได้ รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเอง โดยจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามวรรค 1 ได้อย่างเพียงพอ ในระหว่างที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปก่อน กฎหมายตามวรรค 1 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ต้องให้องค์กรส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา การเงินและการคลัง และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม การป้องกันการทุจริตและการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความแตกต่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ และต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการป้องกันการก้าวร้าวการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการส่วนท้องถิ่นด้วย”

จากบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญฯ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และมีอำนาจ โดยตรงในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งรวมถึงการจัดสวัสดิการสังคมด้วย โดยได้กำหนดลงไปในรายละเอียดว่าในการจัดทำบริการสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ เช่นนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ นอกจากนั้นรัฐจะต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเอง โดยการจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะได้อย่างเพียงพอ ซึ่งในระหว่างที่ยังไม่อาจดำเนินการได้ รัฐจะต้องจัดสรรงบประมาณในการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้กฎหมายที่กำหนดหน้าที่และอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจะต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารและจัดทำบริการสาธารณะ โดยการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของรัฐจะทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นการส่วนรวมเท่านั้น

สรุป ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดได้กำหนดให้ เป็นหน้าที่และอำนาจโดยตรงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดสวัสดิการสังคม โดยรัฐต้อง ส่งเสริมและสนับสนุนดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ที่เพียงพอในการดำเนินการ ดังกล่าวอย่างมีอิสระ โดยรัฐจะเข้าไปกำกับดูแลได้โดยจำกัดเหตุจำเป็นบางประการเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีบทบาทที่ชัดเจนในการจัดสวัสดิการสังคม โดยมีกฎหมายสูงสุด บัญญัติให้การรับรอง แต่อย่างไรก็ตามแม้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีหน้าที่และอำนาจโดยตรง และมีอิสระในการจัดทำบริการสาธารณะ แต่ในการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้อง ดำเนินการสร้างโดยกลไกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดทำบริการสาธารณะ โดยกลไก ดังกล่าวให้ไปตาหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 25620 มาตรา 253

มาตรา 253 “ในการดำเนินงานให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาท้องถิ่น และผู้บริหาร ท้องถิ่น เปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ ตลอดทั้งมีกลไกให้ประชาชน ในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ” นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญ ยังได้กำหนดกลไกในการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ด้วย หากว่าการจัดทำบริการ สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น เช่นนี้ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อ เพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 254

มาตรา 254 “ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอข้อบัญญัติหรือเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ตามหลักเกณฑ์ วิจารณ์การ และเงื่อนไขที่กฎหมายบัญญัติ”

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการบริการสาธารณะไว้หลายด้าน หนึ่งในนั้นคือกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะไว้ในหมวดที่ 2 ของพระราชบัญญัตินี้ดังต่อไปนี้

มาตรา 16 “ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตาม (10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส”

มาตรา 17 “ภายใต้บังคับมาตรา 16 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตน (27) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส”

มาตรา 18 “ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา 16 และมาตรา 17”

จากบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ ดังกล่าว จะเห็นได้ว่ากฎหมายได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมีอำนาจและหน้าที่โดยตรงในการจัดบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยเฉพาะการสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาสอันเป็นการจัดสวัสดิการสังคมอย่างหนึ่ง และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ ในส่วนนี้ สอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 250 ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2561 คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักการ “ร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการสาธารณะ ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอันเป็นการรองรับนโยบายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 โดยร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญโดยสรุปได้ดังนี้

1. กำหนดให้มีคณะกรรมการการกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดบทบาทให้เป็นองค์กรบริหารนโยบายการกระจายอำนาจ โดยมีหน้าที่กำหนดยุทธศาสตร์การกระจายหน้าที่และอำนาจ และประสานส่วนราชการเพื่อผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดบริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งองค์ประกอบของคณะกรรมการการกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน และกรรมการเป็นไตรภาคีจากภาคส่วนต่าง ๆ เป็นกรรมการ ได้แก่ กรรมการผู้แทนส่วนราชการ กรรมการผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

2. กำหนดหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ชัดเจน โดยได้กำหนดหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้แตกต่างไปจากกฎหมายที่จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ นอกจากนั้นยังเปิดช่องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิขอความคิดเห็นจากคณะกรรมการการกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.อ.) เพื่อ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมได้นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยเฉพาะแล้ว ซึ่งหลักการดังกล่าวทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะได้อย่างกว้างขวางและทันต่อเหตุการณ์ในการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน นอกจากนั้นคณะกรรมการการกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.อ.) อาจกำหนดหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ละรูปแบบได้อีกด้วย

3. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองหรือเอกชน เพื่อจัดทำบริการสาธารณะที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอันเป็นหลักการใหม่ ซึ่งเป็นการเพิ่มรูปแบบการทำงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประหยัดและคุ้มค่าในการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. กำหนดให้มียุทธศาสตร์ในการกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมถึงการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นกลไกและขั้นตอนการกระจายหน้าที่และอำนาจให้สอดคล้องกับหลักการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. กำหนดเป้าหมายการจัดบริการสาธารณะและการติดตามประเมินผล เพื่อเป็นหลักประกันในการให้บริการแก่ประชาชน ในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันจะต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานเดิมของหน่วยงานของรัฐที่เคยให้บริการ

6. กำหนดการจัดสรรรายได้ให้เพียงพอกับภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กฎหมายที่จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กฎหมายที่จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

1. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ซึ่งแม้ว่าจะไม่ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้โดยตรงให้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะหรือจัดสวัสดิการสังคม แต่พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 17 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตนเองตาม (27) การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส ดังนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะ หรือการจัดสวัสดิการสังคมตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวเช่นเดียวกัน

2. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 50 (7) มาตรา 53 (1) และมาตรา 56 (1) กำหนดให้เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร มีหน้าที่ส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ดังนั้นเมื่อพิจารณาความหมายของคำว่า “สวัสดิการสังคม” ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ก็มีหน้าที่ในการจัดสวัสดิการสังคมด้วยเช่นกัน

3. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 23 (6) กำหนดให้สภาตำบลอาจดำเนินการส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ และมาตรา 67 (6) มีหน้าที่ส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

4. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 แม้ตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้กำหนดไว้โดยตรง ให้เมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่ในการจัดสวัสดิการสังคม แต่ตามมาตรา 62 (14) กำหนดให้เมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นของเทศบาลนคร ดังนั้นเมื่อเทศบาลนครมีหน้าที่ในการจัดสวัสดิการสังคมแล้ว เมืองพัทยาจึงมีหน้าที่ในการจัดสวัสดิการสังคมด้วยเช่นเดียวกัน

5. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2537 มาตรา 89 (3) กำหนดให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการสังคมสงเคราะห์ไว้โดยตรง ดังนั้นกรุงเทพมหานครจึงมีอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัตินี้ ในการดำเนินการสังคมสงเคราะห์หรือการจัดสวัสดิการสังคม

จากที่กล่าวมาข้างต้น บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุด และกฎหมายลำดับรองลงมา ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่โดยตรงในการจัดบริการสาธารณะ ซึ่งการจัดสวัสดิการสังคมก็เป็นการจัดบริการสาธารณะอย่างหนึ่ง นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 254 วรรค 4 ได้กำหนดไว้ว่ารัฐต้องดำเนินการ

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เป็นของตนเอง เพื่อให้สามารถดำเนินการในการจัดทำบริการสาธารณะได้อย่างเพียงพอ และในระหว่างที่ยังไม่อาจดำเนินการได้ รัฐจะต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีรายได้ที่เพียงพอต่อการนำไปจัดทำบริการสาธารณะ ตามที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดสวัสดิการสังคม คือการขาดงบประมาณหรืองบประมาณไม่เพียงพอ ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการตอบสนองได้ตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น รัฐซึ่งมีหน้าที่ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ จะต้องจัดสรรงบประมาณในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีรายได้ที่เพียงพอต่อการนำมาจัดทำบริการสาธารณะตามที่บทบัญญัติรัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดสวัสดิการ และดูแลความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด โดยการจัดให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งมีปัจจัย 4 ประการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ ส่งเสริมให้มีการออมโดยเริ่มต้นตั้งแต่วัยเด็กหรือวัยทำงาน ด้วยการปลูกฝังวินัยการออม สร้างที่อยู่อาศัยที่มั่นคง
2. ด้านสุขภาพ ปลูกฝังเรื่องการดูแลสุขภาพตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยทำงาน เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดโรคร้ายต่าง ๆ เพื่อที่เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุจะได้ลดภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล
3. ด้านสังคม ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าสังคม พบปะเพื่อนฝูงหรือการทำงานกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนหรือในท้องถิ่นตนเอง
4. ด้านสภาพแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีบ้านที่ปลอดภัยและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับวัยสูงอายุทั้งในบ้านและในชุมชน เช่น พื้นที่ไม่ลื่นจนเกินไป มีทางลาดราวจับเพื่อความสะดวกในการเดินทาง

2.6 ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ประวัติความเป็นมา

องค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 มีที่ทำการชั่วคราวตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ 6 ถนนต้นเชือก-มะสง ตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา จำนวน 16 คน มีคณะผู้บริหารองค์การ

บริหารส่วนตำบลทวิวัฒนา จำนวน 4 คน มีพนักงานส่วนตำบล จำนวน 7 คน ลูกจ้างประจำ 2 คน และพนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน 5 คน (<http://tawewattana.go.th>)

ข้อมูลสภาพทั่วไป

วิสัยทัศน์

องค์การบริหารส่วนตำบลทวิวัฒนา ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อแสดงสถานการณ์ในอนาคต ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า ซึ่งจะสามารถสะท้อนถึงสภาพการณ์ของท้องถิ่นในอนาคตอย่างรอบด้าน ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ความคาดหวังที่จะให้เกิดในอนาคต “การคมนาคมสะดวกสบาย สุขภาพกายและจิตใจดีถ้วนหน้า ส่งเสริมอาชีพและการศึกษา นำพาวัฒนธรรม”

ยุทธศาสตร์

ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทวิวัฒนา ได้ใช้ข้อมูลจากสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ที่มาจากสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนประกอบด้วย นโยบายของรัฐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด และกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากองครูปกครองส่วนท้องถิ่น มาบูรณาการเป็นแนวทางในการพัฒนา อบต. ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลทวิวัฒนาได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาไว้ 6 ด้านดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการวางแผนส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์ยกรรม และการท่องเที่ยว

เกษตรกรรม

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

อบต. มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542)

1. พัฒนาดำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66)
2. มีหน้าที่ต้องทำตามมาตรา 67 ดังนี้

- จัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก
- การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะ

มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

- ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

- ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 - ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและพิการ
 - คุ่มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
 - ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย
3. มีหน้าที่ที่อาจทำกิจกรรมในเขต อบต. ตามมาตรา 68
- ให้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร
 - ให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
 - ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
 - ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
 - ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์
 - ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
 - บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ
 - การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน
 - หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของ อบต.
 - ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
 - กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
 - การท่องเที่ยว
 - การผังเมือง

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าว ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการของทางราชการในตำบล เว้นแต่ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติต้องการบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่

ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มีให้กำหนดโทษปรับเกินหนึ่งพันบาท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ในส่วนของการบริหารงานนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดแบ่งการบริหารงานออกเป็นสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และส่วนต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ตั้งขึ้น โดยมีพนักงานส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชั่วคราวได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตได้ตามความจำเป็น และในกรณีที่เป็นข้าราชการซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทยทำความตกลงกับหน่วยงานต้นสังกัดก่อนแต่งตั้ง

นอกจากนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการนอกเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อกระทำกิจการร่วมกันได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และกิจการนั้นเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จาตุรงค์ จันทะขารี และคณะ (2561) ได้วิจัยเรื่อง “ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุเป็นรายด้านโดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการแก้ไขปัญหาค่าความยากจนและด้อยโอกาสอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านสุขภาพอนามัยและด้านที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิต ด้านนันทนาการ ด้านการศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับ ส่วนการเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ การศึกษา และรายได้ต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกันมีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในด้านที่อยู่อาศัยและด้านการแก้ไขปัญหาค่าความยากจนและด้อยโอกาสแตกต่างกัน ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพต่างกันมีความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในด้านความปลอดภัยในชีวิตและภาพรวมแตกต่างกัน และผู้สูงอายุที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการสวัสดิการ

สังคมผู้สูงอายุ ในด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน และด้วยโอกาสและภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สันติพันธ์ พุฒฤทธิ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง “ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านรายได้ รองลงมา คือ ด้านการศึกษา และด้านที่อยู่อาศัย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ตามลำดับ สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรเพิ่มเบี้ยผู้ยังชีพให้กับผู้สูงอายุ รองลงมา คือ ควรมีรถรับ-ส่งให้บริการผู้สูงอายุไปยังสถานพยาบาลโดยไม่คิดค่าบริการ และควรมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น จัดให้มีการท่องเที่ยวให้กับผู้สูงอายุ ตามลำดับ

สำเนา รัศมีทัต (2562) ได้วิจัยเรื่อง “ความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าระดับมากที่สุด 3 ด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านความปลอดภัยในชีวิต และด้านนันทนาการตามลำดับ และพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการศึกษาและการส่งเสริมอาชีพ และด้านที่อยู่อาศัยตามลำดับ

ศศิวิมล กองทรัพย์เจริญ (2563) ได้วิจัยเรื่อง “ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบคลุมเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านที่พักอาศัย ด้านรายได้ ด้านนันทนาการ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล และด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ สถานภาพสมรส รายได้ แหล่งที่มาของรายได้ ที่พักอาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว และความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองที่ต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกันมีความต้องการด้านนันทนาการและด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการด้านรายได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้สูงอายุที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบคลุม ผู้ดูแล และการคุ้มครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธวินท์ พาณิชยาชีวะ (2563) ได้วิจัยเรื่อง “ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการสวัสดิการ

สังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล มีความต้องการมากที่สุด รองลงมา ด้านรายได้ ที่อยู่อาศัย ด้านการสร้างบริการ ด้านความมั่นคงทางสังคม และด้านนันทนาการ ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีเพศ แตกต่างกันมีความต้องการสวัสดิการสังคมไม่แตกต่างกัน แต่ผู้สูงอายุที่มีอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และลักษณะที่พักอาศัยแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คะนิงนิตย์ ปุณัณรัมย์ (2564) ได้วิจัยเรื่อง “ความต้องการการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไผ่ อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไผ่ อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำจะได้ดังนี้ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านรายได้ ด้านที่พักอาศัย/ที่อยู่อาศัย และด้านนันทนาการ ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือผู้สูงอายุต้องการให้มีการจัดกิจกรรมภายในครอบครัวและภายในชุมชน รองลงมา ผู้สูงอายุต้องการเบี้ยยังชีพ และผู้สูงอายุต้องการให้มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ เช่น วันปีใหม่ วันสงกรานต์ วันสำคัญทางศาสนา เป็นต้น ของผู้สูงอายุตามความเหมาะสม ตามลำดับ

ปานีสร์ ศรีไตรรัตน์ (2564) ได้วิจัยเรื่อง “ความต้องการด้านจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลกะรน อำเภอมือเก็ด จังหวัดภูเก็ต” ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลกะรนต้องการให้มีการบริการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ฟรี ตามแต่ละชุมชนที่มีผู้สูงอายุอาศัยอยู่ ต้องการให้มีการส่งเสริมการจ้างงานหลังเกษียณที่สอดคล้องกับศักยภาพ รวมถึงมีการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่องเพื่อผ่อนคลายภาระค่าใช้จ่ายของลูกหลาน ต้องการให้รัฐจัดสวัสดิการสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุประเภทไม่มีค่าใช้จ่าย และต้องการให้มีค่าปรึกษาและแนะแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน จะมีความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้สูงอายุในช่วง 60-70 ปี ยังต้องการสวัสดิการมีงานทำ มีรายได้และสวัสดิการแรงงาน และความมั่นคงทางรายได้ เนื่องจากยังคงคิดว่าตนเองนั้นยังมีความแข็งแรงทางร่างกายจึงมีความต้องการที่จะยังทำงานอยู่

ปาริฉัตร พันธภักดี (2564) ได้วิจัยเรื่อง “ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอนาทม จังหวัด

กาญจนบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอายุและอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ปัจจัยที่เอื้ออำนวยด้านนโยบายของรัฐบาล ด้านบทบาทของเอกชน ด้านสถาบันการศึกษา และด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุด้านปัญหาด้านเศรษฐกิจส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัด กาญจนบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

รัตนติกานท์ และ ธนัสถา โรจนตระกูล (2564) ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบพบว่า ผู้สูงอายุที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นต่อระบบการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ไม่แตกต่างกัน แนวทางการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุนั้นต้องเน้นในการช่วยเหลือดูแล และพัฒนาผู้สูงอายุแบบด้วยตนเอง ครอบครัว และแบบมีส่วนร่วมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานในพื้นที่ ดังนั้นการจัดสวัสดิการทางสังคมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพของผู้สูงอายุด้วยตัวท่านเอง การจัดสวัสดิการทางสังคมเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพของผู้สูงอายุโดยครอบครัว การจัดสวัสดิการทางสังคมเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพของผู้สูงอายุโดยหน่วยงานในท้องถิ่น การจัดสวัสดิการทางสังคมเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพของผู้สูงอายุโดยชุมชน

ธัญพิชชา แซ่วุ่น (2565) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา” ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาการดำเนินงานการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านสุขภาพและการรักษา ด้านการเงินและรายได้ และด้านนันทนาการ โดยเมื่อนำมาจัดลำดับพบว่าด้านที่มีปัญหามากที่สุดตามลำดับ ได้แก่ ด้านนันทนาการ ด้านสุขภาพและการรักษา ด้านการเงินและรายได้ตามลำดับ ส่วนการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล คือ รายได้เฉลี่ย โรคประจำตัว ลักษณะที่อยู่ ปัจจัยภายนอก ด้านนโยบายและด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงานส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน ด้านการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ สำหรับข้อเสนอแนะ คือ การส่งเสริมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ต่างๆ รวบรวมความคิดเห็นและความต้องการของผู้สูงอายุในพื้นที่ ซึ่งช่วยให้เทศบาล

เมืองควนลังสามารถจัดทำแผนพัฒนาสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุผ่านการประเมินกลุ่มผู้สูงอายุ และเพิ่มจำนวนอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ของแต่ละหมู่บ้าน เข้าพบปะพูดคุย สอบถามสภาพความเป็นอยู่และการเข้าตรวจสุขภาพเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

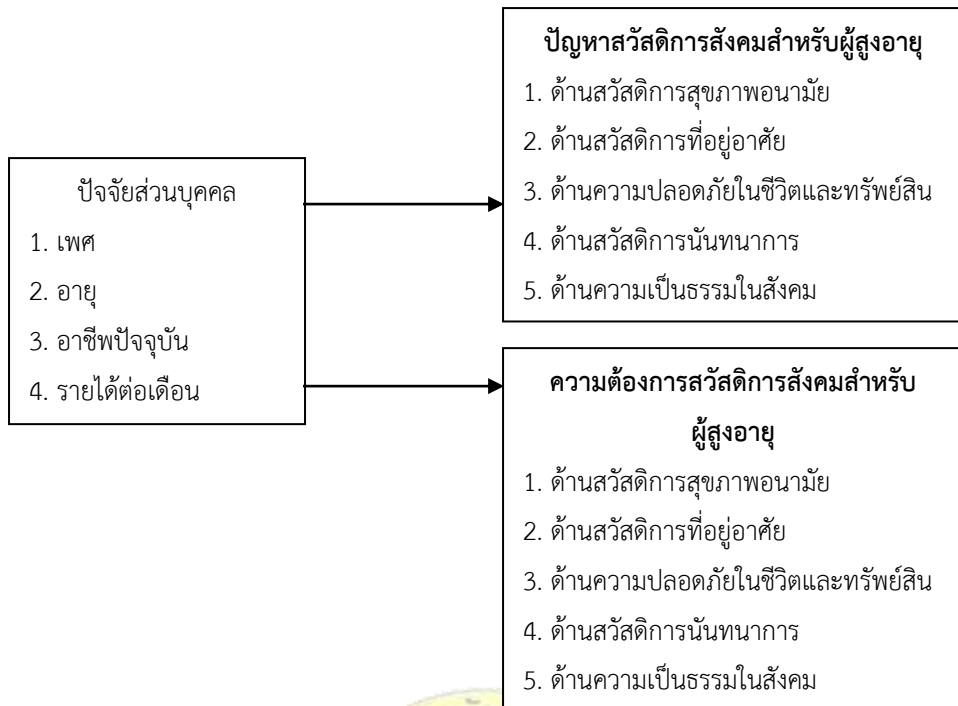
ณรินทร์ ชัยสถาพร, ชาญเดช เจริญวิริยะกุล และ วราพร ดำรงกุลสมบัติ (2566) ได้วิจัยศึกษาเรื่อง “ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครนนทบุรี ทั้ง 6 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับเป็นรายด้านตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแก้ปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส รองลงมาคือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความมั่นคงทางสังคมและการคุ้มครอง ด้านนันทนาการ และด้านการศึกษา ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ แตกต่างกันทุกด้าน

2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทวีวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ ดังนี้

2.8.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรต้นตามปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ อาชีพปัจจุบัน และรายได้ต่อเดือน

2.8.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ 1) ปัญหาสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลทวีวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสวัสดิการนันทนาการ ด้านความเป็นธรรมในสังคม 2) ความต้องการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสวัสดิการนันทนาการ ด้านความเป็นธรรมในสังคม

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ โดยมิตัดดูประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ 2) เพื่อศึกษาระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ และ 4) เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ ผู้วิจัยนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปและอ่านออกเขียนได้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 1,601 คน ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน 2566 (องค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา, ข้อมูลการจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ทั้งนี้กำหนดขนาดโดยใช้สูตรทอร์ยามาน่า (Toro Tamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และมีความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง .05 จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

ขั้นตอนในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 1,601 คน ทั้งนี้กำหนดขนาดโดยใช้สูตรของ ทาโรยามาเน่ (Taro Yamane, 1973: 125) มีสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ขนาดความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง (กำหนดไว้ที่ 0.05)

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงคำนวณได้จากสูตรข้างต้น ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{1,601}{1 + 1,601 (.05)^2} \\ &= 320 \end{aligned}$$

จากการแทนค่าจากสูตรข้างต้น ทำให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คน ดังนั้นในการศึกษานี้จึงใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 320 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล โดยแบ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพปัจจุบัน และรายได้ต่อเดือน โดยมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลทวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 25 ข้อ จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย 2) ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย 3) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 4) ด้านสวัสดิการนันทนาการ และ 5) ด้านความเป็นธรรมในสังคม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลทวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 25 ข้อ จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย 2)

ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย 3) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 4) ด้านสวัสดิการนันทนาการ และ 5) ด้านความเป็นธรรมในสังคม

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง สรุปเนื้อหาสาระสำคัญจากกรอบแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3.3.2 สร้างเครื่องมือแบบสอบถามนำเสนอต่อที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไข โดยการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1961: 74)

3.3.3 ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบสำนวนที่ใช้ (Wording) ความชัดเจนของคำถามและสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Item Objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 แสดงว่าแบบสอบถามทุกข้อมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงนำไปเป็นแบบสอบถาม

3.3.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดปทุมธานี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น

3.3.5 นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204) โดยใช้เกณฑ์มากกว่า 0.60 จึงจะถือว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงใช้ได้ ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงสามารถนำไปแจกจ่ายกับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

3.3.6 ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ

3.3.7 จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จไปเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบและขอความเห็นชอบโดยได้ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถามตลอดจนภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ การหาความตรงเชิงเนื้อหากระทำโดยการให้คะแนนในแบบสอบถามเป็นรายข้อ ดังนี้

+1 หมายถึงแน่ใจว่าข้อความนั้นถูกต้อง

0 หมายถึงไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นถูกต้อง

-1 หมายถึงแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่ถูกต้อง

จากนั้นนำผลการให้คะแนนมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามจากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถาม

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2. ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะประชากรคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alfa Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค ผู้วิจัยใช้เกณฑ์พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปจึงจะใช้ได้

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือวิจัย

3.4.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามให้กับผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี และอธิบายแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างได้เข้าใจตรงกัน

3.4.3 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ทุกชุด เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาผลการวิจัย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและทำการวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviations) โดยคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ (Likert, 1967 อ้างถึงใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, 2557: 75) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
4 หมายถึง	มีปัญหามาก
3 หมายถึง	มีปัญหาปานกลาง
2 หมายถึง	ปัญหาน้อย
1 หมายถึง	ปัญหาน้อยที่สุด

ระดับคะแนนเฉลี่ยปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี แปลผลโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ตามแนวทางของเบสต์ (Best, 2001: 204) แสดงผล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 คะแนน	ระดับปัญหามากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 คะแนน	ระดับปัญหา
คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 คะแนน	ระดับปัญหาปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 คะแนน	ระดับปัญหาน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 คะแนน	ระดับปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviations) โดยคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) มี 5 ระดับ (Likert, 1967 อ้างถึงใน ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557: 75) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง	มีความต้องการสวัสดิการสังคมมากที่สุด
4 หมายถึง	มีความต้องการสวัสดิการสังคมมาก
3 หมายถึง	มีความต้องการสวัสดิการสังคมปานกลาง
2 หมายถึง	มีความต้องการสวัสดิการสังคมน้อย
1 หมายถึง	มีความต้องการสวัสดิการสังคมน้อยที่สุด

ระดับคะแนนเฉลี่ยความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี แปลผลโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ตามแนวทางของเบสท์ (Best, 2001: 204) แสดงผล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 คะแนน	ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 คะแนน	ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 คะแนน	ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 คะแนน	ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 คะแนน	ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมน้อยที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัญหาและความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviations)

3.6.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของสถานภาพส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการทดสอบที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบล ทวีวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างจากประชากรในการศึกษาคั้งนี้คือ ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปและอ่านออกเขียนได้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทวีวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 1,601 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คน นำเสนอ เพื่อศึกษา 1) ระดับปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลทวีวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี 2) ระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทวีวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี 3) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วน ตำบลทวีวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ และ 4) เปรียบเทียบระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทวีวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ ผลการวิเคราะห์ โดยแบ่ง ออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วน ตำบลทวีวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบล ทวีวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐานปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การ บริหารส่วนตำบลทวีวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหาร ส่วนตำบลทวีวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนก ตามเพศ อายุ อาชีพปัจจุบัน และรายได้ต่อเดือน ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	148	46.20
หญิง	172	53.80
รวม	320	100.00
2. อายุ		
60-69 ปี	148	46.20
70-79 ปี	172	53.80
80 ปีขึ้นไป	172	53.80
รวม	320	100.00
3. อาชีพปัจจุบัน		
รับจ้าง	66	20.60
ค้าขาย/อิสระ	52	16.30
นายจ้าง/ผู้ประกอบการ	39	12.20
เกษตรกร	91	28.40
ว่างงาน	72	22.50
รวม	320	100.00
4. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	122	38.10
5,001-15,000 บาท	174	54.40
15,001-25,000 บาท	15	4.70
25,001 บาทขึ้นไป	9	2.80
รวม	320	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เป็นเพศหญิงจำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 และเพศชาย จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 46.20 มีอายุ 60-69 ปี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 52.19 รองลงมา อายุ 70-79 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 25.94 และอายุ 80 ปีขึ้นไป จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 21.87 มีอาชีพปัจจุบัน เกษตรกร จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 28.40 รองลงมา มีอาชีพปัจจุบันว่างงาน จำนวน 72 คนคิด

เป็นร้อยละ 22.50 อาชีพปัจจุบันรับจ้าง จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 20.60 อาชีพปัจจุบันค้าขาย/อิสระ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30 และอาชีพปัจจุบันเป็นนายจ้าง/ผู้ประกอบการ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 12.20 มีรายได้ต่อเดือน 5,001-15,000 บาท จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 54.40 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 รายได้ต่อเดือน 15,001-25,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.70 และรายได้ต่อเดือน 25,001 บาทขึ้นไป จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

การวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ประกอบด้วย 5 ด้าน 1) ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย 2) ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย 3) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 4) ด้านสวัสดิการนันทนาการ และ 5) ด้านความเป็นธรรมในสังคม มีรายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 4.2-4.7

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย

ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย	ระดับความคิดเห็น			ลำดับ
	\bar{X}	SD.	แปลผล	
1. การจัดตรวจสุขภาพประจำปีจากสถานพยาบาล และบริการรถรับ-ส่งผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้	4.25	0.63	มาก	1
2. การให้คำปรึกษาและคำแนะนำด้านสุขภาพของตนเองจากเจ้าหน้าที่ หมอ พยาบาล	4.13	0.64	มาก	3
3. การให้บริการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่ออกไปให้บริการแก่ผู้สูงอายุในชุมชน	4.10	0.58	มาก	4
4. ความสะดวกโดยมีช่องพิเศษสำหรับผู้สูงอายุในโรงพยาบาล	4.06	0.61	มาก	5
5. สถานบริการของรัฐไม่มีการจัดบริการให้คำปรึกษาทั่วไปให้กับผู้สูงอายุ	4.18	0.65	มาก	2
รวม	4.14	0.48	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$, $SD=0.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อที่ 1 การจัดตรวจสุขภาพประจำปีจากสถานพยาบาล และบริการรถรับ-ส่งผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ($\bar{X}=4.25$, $SD=0.63$) รองลงมาข้อที่ 5 สถานบริการของรัฐไม่มีการจัดบริการให้คำปรึกษาทั่วไปให้กับผู้สูงอายุ ($\bar{X}=4.18$, $SD=0.65$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ข้อที่ 4 ความสะดวกโดยมีช่องพิเศษสำหรับผู้สูงอายุในโรงพยาบาล ($\bar{X}=4.06$, $SD=0.61$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย

สวัสดิการที่อยู่อาศัย	ระดับความคิดเห็น			ลำดับ
	\bar{X}	SD.	แปลผล	
1. การได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยโดยการได้รับความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบล	4.26	0.73	มาก	1
2. การได้รับการจัดการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้กับผู้สูงอายุที่ยากไร้ขาดแคลนจากองค์การบริหารส่วนตำบล	3.82	0.38	มาก	5
3. การเข้ามาดูแลเรื่องบ้านที่พักอาศัยให้มีความมั่นคงและปลอดภัยขององค์การบริหารส่วนตำบล	3.99	0.58	มาก	3
4. การเข้าไปอาศัยในสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ	4.00	0.59	มาก	2
5. การจัดให้มีสถานที่พักของผู้สูงอายุ	3.92	0.51	มาก	4
รวม	3.99	0.49	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$, $SD=0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อที่ 1 การได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยโดยการได้รับความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X}=4.26$, $SD=0.73$) รองลงมา ข้อที่ 4 การเข้าไปอาศัยในสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ($\bar{X}=4.00$, $SD=0.59$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ข้อที่ 2 การได้รับการจัดการ

ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้กับผู้สูงอายุที่ยากไร้ขาดแคลนจากองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X}=3.82$, $SD=0.38$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ระดับความคิดเห็น			ลำดับ
	\bar{X}	SD	แปลผล	
1. การจัดพื้นที่ความปลอดภัยให้กับผู้สูงอายุ เช่น การปรับโครงสร้างพื้นฐาน ปรับถนน ซ่อมแซมพื้นผิวถนน ติดตั้งไฟส่องสว่างทั่วทุกจุด ฯลฯ	3.89	0.40	มาก	5
2. การจัดพื้นที่สาธารณะที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ เช่น จัดเก้าอี้ที่วัด ทำราวจับห้องน้ำ ปรับโถส้วมเป็นชักโครก ฯลฯ	4.03	0.49	มาก	2
3. ภัยจากมิถุนาซีพหลากหลายรูปแบบที่ล่อกลวง เช่น ภัยจากอินเทอร์เน็ต การล่อกลวงซื้อขายสินค้าและบริการ	4.21	0.67	มาก	1
4. การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย สำหรับผู้สูงอายุในบ้านและในที่สาธารณะ	3.99	0.45	มาก	3
5. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในอาคารสถานที่สาธารณะแก่ผู้สูงอายุ เช่น ทางเดิน ห้องสุขา	3.93	0.45	มาก	4
รวม	4.00	0.39	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$, $SD=0.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อที่ 3 ภัยจากมิถุนาซีพหลากหลายรูปแบบที่ล่อกลวง เช่น ภัยจากอินเทอร์เน็ต การล่อกลวงซื้อขายสินค้าและบริการ ($\bar{X}=4.21$, $SD=0.67$) รองลงมา ข้อที่ 2 การจัดพื้นที่สาธารณะที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ เช่น จัดเก้าอี้ที่วัด ทำราวจับห้องน้ำ ปรับโถส้วมเป็นชักโครก ฯลฯ ($\bar{X}=4.03$, $SD=0.49$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ข้อที่ 1 การจัดพื้นที่ความปลอดภัยให้กับผู้สูงอายุ เช่น การปรับโครงสร้างพื้นฐาน ปรับถนน ซ่อมแซมพื้นผิวถนน ติดตั้งไฟส่องสว่างทั่วทุกจุด ฯลฯ ($\bar{X}=3.89$, $SD=0.40$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านสวัสดิการนันทนาการ

สวัสดิการนันทนาการ	ระดับความคิดเห็น			ลำดับ
	\bar{X}	SD	แปลผล	
1. งบประมาณสนับสนุนกิจกรรมของผู้สูงอายุ	3.97	0.55	มาก	2
2. การจัดตั้งชุมชนผู้สูงอายุเพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสาร และเป็นแหล่งพบปะสังสรรค์	3.92	0.51	มาก	3
3. การได้รับการสนับสนุนการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา	3.90	0.48	มาก	4
4. สวนสาธารณะที่เป็นสถานที่เพื่อออกกำลังกาย และพักผ่อนหย่อนใจที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีและไม่มีมลพิษ	4.04	0.62	มาก	1
5. การจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ	3.77	0.42	มาก	5
รวม	3.91	0.44	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านสวัสดิการนันทนาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.91$, $SD=0.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อที่ 4 สวนสาธารณะที่เป็นสถานที่เพื่อออกกำลังกาย และพักผ่อนหย่อนใจที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีและไม่มีมลพิษ ($\bar{X}=4.04$, $SD=0.22$) รองลงมา ข้อที่ 1 งบประมาณสนับสนุนกิจกรรมของผู้สูงอายุ ($\bar{X}=3.97$, $SD=0.55$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ข้อที่ 5 การจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ($\bar{X}=3.77$, $SD=0.42$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านความเป็นธรรมในสังคม

ความเป็นธรรมในสังคม	ระดับความคิดเห็น			ลำดับ
	\bar{X}	SD	แปลผล	
1. การเข้าถึงมาตรการความช่วยเหลือจากภาครัฐของผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย	4.03	0.56	มาก	2
2. ความสะดวกในการติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการสังคม	3.86	0.35	มาก	3
3. การเข้าไม่ถึงสิทธิประโยชน์สวัสดิการสังคมที่เกิดจากกฎระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย	3.79	0.41	มาก	5
4. การพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้สูงอายุไม่ให้ถูกลิดลอน ละเลย ละเมิด	4.10	0.61	มาก	1
5. ความเป็นธรรมในการใช้บริการของผู้สูงอายุ	3.83	0.37	มาก	4
รวม	3.92	0.40	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านความเป็นธรรมในสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$, $SD=0.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อที่ 4 การพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้สูงอายุไม่ให้ถูกลิดลอน ละเลย ละเมิด ($\bar{X}=4.10$, $SD=0.61$) รองลงมา ข้อที่ 1 การเข้าถึงมาตรการความช่วยเหลือจากภาครัฐของผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย ($\bar{X}=4.03$, $SD=0.56$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ข้อที่ 3 การเข้าไม่ถึงสิทธิประโยชน์สวัสดิการสังคมที่เกิดจากกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย ($\bar{X}=3.79$, $SD=0.41$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุของค้การบริหารส่วนตำบลทวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม

ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุโดยภาพรวม	ระดับความคิดเห็น			ลำดับ
	\bar{X}	SD	แปลผล	
1. ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย	4.14	0.48	มาก	1
2. ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย	3.99	0.49	มาก	3
3. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	4.00	0.39	มาก	2
4. ด้านสวัสดิการนันทนาการ	3.91	0.44	มาก	5
5. ด้านความเป็นธรรมในสังคม	3.92	0.40	มาก	4
รวม	3.99	0.41	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุของค้การบริหารส่วนตำบลทวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$, $SD=0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย ($\bar{X}=4.14$, $SD=0.48$) รองลงมา ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{X}=4.00$, $SD=0.39$) ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย ($\bar{X}=3.99$, $SD=0.49$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านสวัสดิการนันทนาการ ($\bar{X}=3.91$, $SD=0.44$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุของค้การบริหารส่วนตำบลทวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

การวิเคราะห์ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุของค้การบริหารส่วนตำบลทวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ประกอบด้วย 5 ด้าน 1) ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย 2) ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย 3) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 4) ด้านสวัสดิการนันทนาการ และ 5) ด้านความเป็นธรรมในสังคม มีรายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 4.8-4.13

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความต้องการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย

ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย	ระดับความคิดเห็น			ลำดับ
	\bar{X}	SD.	แปลผล	
1. มีผู้เชี่ยวชาญในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน และกลุ่มติดเตียง	4.06	0.34	มาก	4
2. การได้รับความช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และการจัดตรวจสุขภาพประจำปีให้ฟรี	4.15	0.43	มาก	2
3. มีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ออกไปให้บริการตรวจสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนหรือหมู่บ้าน	4.07	0.35	มาก	3
4. มีหมอหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขออกเยี่ยมเยียนเพื่อตรวจสุขภาพและให้คำปรึกษาแก่ผู้สูงอายุ	4.25	0.49	มาก	1
5. มีการจัดตั้งศูนย์สุขภาพชุมชนสำหรับผู้สูงอายุภายในชุมชนหรือหมู่บ้าน	4.02	0.29	มาก	5
รวม	4.11	0.29	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$, $SD=0.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อที่ 4 มีหมอหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขออกเยี่ยมเยียนเพื่อตรวจสุขภาพและให้คำปรึกษาแก่ผู้สูงอายุ ($\bar{X}=4.25$, $SD=0.49$) รองลงมา ข้อที่ 2 การได้รับความช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และการจัดตรวจสุขภาพประจำปีให้ฟรี ($\bar{X}=4.15$, $SD=0.43$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ข้อที่ 5 มีการจัดตั้งศูนย์สุขภาพชุมชนสำหรับผู้สูงอายุภายในชุมชนหรือหมู่บ้าน ($\bar{X}=4.02$, $SD=0.29$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความต้องการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย

สวัสดิการที่อยู่อาศัย	ระดับความคิดเห็น			ลำดับ
	\bar{X}	SD.	แปลผล	
1. การได้รับความช่วยเหลือบริการซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัย	4.59	0.55	มากที่สุด	1
2. บ้านพักสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้สูงอายุที่ไม่สามารถดูแลตัวเองได้อยู่ประจำแบบไม่ต้องมีค่าใช้จ่าย	3.85	0.35	มาก	5
3. การจัดตั้งสถานสงเคราะห์คนชราและที่พักชั่วคราวสำหรับผู้สูงอายุที่ประสบกับปัญหาหรือไม่มีคนดูแล	4.23	0.48	มาก	4
4. การจัดบริการครอบครัวอุปการะผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียวและไร้ที่พึ่งพิง	4.32	0.52	มาก	3
5. มีโครงการแหล่งเงินกู้ดอกเบี่ยต่ำเพื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ	4.50	0.56	มากที่สุด	2
รวม	4.29	0.37	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$, $SD=0.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อที่ 1 การได้รับความช่วยเหลือบริการซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัย ($\bar{X}=4.59$, $SD=0.55$) รองลงมา ข้อที่ 5 มีโครงการแหล่งเงินกู้ดอกเบี่ยต่ำเพื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ($\bar{X}=4.50$, $SD=0.56$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ข้อที่ 2 บ้านพักสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้สูงอายุที่ไม่สามารถดูแลตัวเองได้อยู่ประจำแบบไม่ต้องมีค่าใช้จ่าย ($\bar{X}=3.85$, $SD=0.35$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความต้องการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ระดับความคิดเห็น			ลำดับ
	\bar{X}	SD	แปลผล	
1. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะให้กับผู้สูงอายุ เช่น ทางเดิน ห้องสุขา ทางลาด	3.89	0.30	มาก	5
2. การติดตั้งสัญญาณการแจ้งเตือนแต่ละบ้านสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อถ้าเกิดเรื่องหรือเกิดเหตุในบ้านจะได้มีคนเข้าไปช่วยเหลือได้ทันทั่วทั้ง	4.13	0.42	มาก	4
3. การจัดการด้านรักษาความสงบและความปลอดภัยในอาคารสถานที่สาธารณะ	4.15	0.43	มาก	3
4. หน่วยงานภาครัฐและเอกชนรับผิดชอบช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรม การถูกทอดทิ้ง และถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย	4.43	0.55	มาก	1
5. การจัดพื้นที่ปลอดภัยให้ผู้สูงอายุ ได้แก่ การปรับโครงสร้างพื้นฐาน ปรับถนน ซ่อมแซมพื้นผิวถนนที่ชำรุด จัดทำลูกระนาดในเขตชุมชน ติดตั้งไฟส่องสว่างทั่วทุกจุดในพื้นที่	4.18	0.45	มาก	2
รวม	4.15	0.26	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$, $SD=0.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อที่ 4 หน่วยงานภาครัฐและเอกชนรับผิดชอบช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรม การถูกทอดทิ้ง และถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ($\bar{X}=4.43$, $SD=0.55$) รองลงมา ข้อที่ 5 การจัดพื้นที่ปลอดภัยให้ผู้สูงอายุ ได้แก่ การปรับโครงสร้างพื้นฐาน ปรับถนน ซ่อมแซมพื้นผิวถนนที่ชำรุด จัดทำลูกระนาดในเขตชุมชน ติดตั้งไฟส่องสว่างทั่วทุก

จุดในพื้นที่ ($\bar{X}=4.18$, $SD=0.45$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ข้อที่ 1 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่
สาธารณะให้กับผู้สูงอายุ เช่น ทางเดิน ห้องสุขา ทางลาด ($\bar{X}=3.89$, $SD=0.30$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความต้องการจัดสวัสดิการสังคม
ผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้าน
สวัสดิการนันทนาการ

สวัสดิการนันทนาการ	ระดับความคิดเห็น			ลำดับ
	\bar{X}	SD	แปลผล	
1. การจัดตั้งและดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุและเครือข่าย อย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์โครงการหรือกิจกรรม ที่เป็นประโยชน์ให้ผู้สูงอายุทราบ	3.96	0.38	มาก	4
2. การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา เช่น วัน ธรรมสวนะ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา	4.09	0.38	มาก	2
3. การจัดการอบรมและการทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่ ให้กับผู้สูงอายุเพื่อการพัฒนาผู้สูงอายุ	4.01	0.37	มาก	3
4. การจัดกิจกรรมนันทนาการของหน่วยงานรัฐให้กับ ผู้สูงอายุอย่างเท่าเทียมและเสมอภาคกัน	4.15	0.50	มาก	1
5. สถานที่พบปะรื่นเริงสังสรรค์และงานอดิเรกต่าง ๆ ระหว่างผู้สูงอายุ	3.87	0.34	มาก	5
รวม	4.01	0.23	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความต้องการจัดสวัสดิการ
สังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านสวัสดิการ
นันทนาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.01$, $SD=0.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อที่ 4 การจัดกิจกรรมนันทนาการของหน่วยงานรัฐให้กับผู้สูงอายุอย่างเท่าเทียมและ
เสมอภาคกัน ($\bar{X}=4.15$, $SD=0.507$) รองลงมา ข้อที่ 2 การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา
เช่น วันธรรมสวนะ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา ($\bar{X}=4.09$, $SD=0.38$) และค่าเฉลี่ย
ต่ำสุด ข้อที่ 5 สถานที่พบปะรื่นเริงสังสรรค์และงานอดิเรกต่าง ๆ ระหว่างผู้สูงอายุ ($\bar{X}=3.87$,
 $SD=0.34$)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความต้องการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านความเป็นธรรมในสังคม

ความเป็นธรรมในสังคม	ระดับความคิดเห็น			ลำดับ
	\bar{X}	SD	แปลผล	
1. การแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาสสำหรับผู้สูงอายุ	4.02	0.28	มาก	1
2. บริการด้านกฎหมายสำหรับผู้สูงอายุเพื่อป้องกันรักษาความปลอดภัย สิทธิ และสวัสดิการ	3.97	0.17	มาก	2
3. ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้อยู่กับครอบครัวอย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี และต่อเนื่องจวบจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต	3.94	0.25	มาก	3
4. การเข้าถึงบริการทางสังคมของผู้สูงอายุที่อยู่ตามลำพังเพียงคนเดียว เช่น การมีผู้พาไปเข้ารับบริการทางสุขภาพ การเข้าร่วมกลุ่ม/ชมรมผู้สูงอายุ การมีคนดูแล	3.91	0.29	มาก	4
5. การได้รับสวัสดิการที่รัฐจัดให้เหมาะสมและรวดเร็วตามกำหนดเวลา	3.87	0.35	มาก	5
รวม	3.94	0.19	มาก	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้านความเป็นธรรมในสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$, $SD=0.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อที่ 1 การแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาสสำหรับผู้สูงอายุ ($\bar{X}=4.02$, $SD=0.28$) รองลงมา ข้อที่ 2 บริการด้านกฎหมายสำหรับผู้สูงอายุเพื่อป้องกันรักษาความปลอดภัย สิทธิ และสวัสดิการ ($\bar{X}=3.97$, $SD=0.17$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ข้อที่ 5 การได้รับสวัสดิการที่รัฐจัดให้เหมาะสมและรวดเร็วตามกำหนดเวลา ($\bar{X}=3.87$, $SD=0.35$)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความต้องการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม

ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุโดยภาพรวม	ระดับความคิดเห็น			ลำดับ
	\bar{X}	SD	แปลผล	
1. ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย	4.11	0.29	มาก	3
2. ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย	4.29	0.37	มาก	1
3. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	4.15	0.26	มาก	2
4. ด้านสวัสดิการนันทนาการ	4.01	0.23	มาก	4
5. ด้านความเป็นธรรมในสังคม	3.94	0.19	มาก	5
รวม	4.10	0.22	มาก	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$, $SD=0.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย ($\bar{X}=4.29$, $SD=0.37$) รองลงมา ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{X}=4.15$, $SD=0.26$) ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย ($\bar{X}=4.11$, $SD=0.29$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านความเป็นธรรมในสังคม ($\bar{X}=3.94$, $SD=0.19$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีจำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ

ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ	ชาย		หญิง		t	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย	4.16	0.47	4.12	0.50	.57	.33
2. ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย	3.97	0.47	4.01	0.51	-.77	.23
3. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	4.02	0.39	3.99	0.40	.61	.92
4. ด้านสวัสดิการนันทนาการ	3.92	0.44	3.91	0.44	.30	.65
5. ด้านความเป็นธรรมในสังคม	3.91	0.38	3.93	0.41	-.50	.66
รวม	3.99	0.39	3.99	0.45	.03	.43

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ
องค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอายุ

ปัญหาเกี่ยวกับการจัด สวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F- Ratio	P- Value
1. ด้านสวัสดิการสุขภาพ อนามัย	ระหว่างกลุ่ม	.45	2	.22	.95	.38
	ภายในกลุ่ม	76.04	317	.24		
	รวม	76.50	319			
2. ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย	ระหว่างกลุ่ม	.07	2	.03	.14	.86
	ภายในกลุ่ม	78.40	317	.24		
	รวม	78.47	319			
3. ด้านความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สิน	ระหว่างกลุ่ม	.33	2	.16	1.05	.34
	ภายในกลุ่ม	50.08	317	.15		
	รวม	50.41	319			
4. ด้านสวัสดิการ นันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	.98	2	.49	2.49	.08
	ภายในกลุ่ม	62.66	317	.19		
	รวม	63.64	319			
5. ด้านความเป็นธรรมใน สังคม	ระหว่างกลุ่ม	.09	2	.04	.29	.74
	ภายในกลุ่ม	51.63	317	.16		
	รวม	51.73	319			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	.29	2	.14	.87	.41
	ภายในกลุ่ม	53.71	317	.16		
	รวม	54.20	319			

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ
องค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอาชีพ
ปัจจุบัน

ปัญหาเกี่ยวกับการจัด สวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F- Ratio	P- Value
1. ด้านสวัสดิการสุขภาพ อนามัย	ระหว่างกลุ่ม	1.12	4	.28	1.17	.32
	ภายในกลุ่ม	75.38	315	.23		
	รวม	76.50	319			
2. ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย	ระหว่างกลุ่ม	1.52	4	.38	1.55	.18
	ภายในกลุ่ม	76.95	315	.24		
	รวม	78.47	319			
3. ด้านความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สิน	ระหว่างกลุ่ม	.51	4	.12	.81	.51
	ภายในกลุ่ม	49.90	315	.15		
	รวม	50.41	319			
4. ด้านสวัสดิการ นันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	.91	4	.22	1.14	.33
	ภายในกลุ่ม	62.73	315	.19		
	รวม	63.64	319			
5. ด้านความเป็นธรรมใน สังคม	ระหว่างกลุ่ม	1.05	4	.26	1.63	.16
	ภายในกลุ่ม	50.67	315	.16		
	รวม	51.73	319			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	.76	4	.19	1.13	.33
	ภายในกลุ่ม	53.24	315	.16		
	รวม	54.01	319			

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพปัจจุบันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ
ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย
จังหวัดนนทบุรีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามรายได้ ต่อเดือน

ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	P-Value
1. ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย	ระหว่างกลุ่ม	1.21	3	.40	1.69	.16
	ภายในกลุ่ม	75.29	316	.23		
	รวม	76.50	319			
2. ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย	ระหว่างกลุ่ม	1.15	3	.38	1.57	.19
	ภายในกลุ่ม	77.32	316	.24		
	รวม	78.47	319			
3. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ระหว่างกลุ่ม	.51	3	.17	1.08	.35
	ภายในกลุ่ม	49.90	316	.15		
	รวม	50.41	319			
4. ด้านสวัสดิการนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	1.58	3	.52	2.68	.04*
	ภายในกลุ่ม	62.06	316	.19		
	รวม	63.64	319			
5. ด้านความเป็นธรรมในสังคม	ระหว่างกลุ่ม	1.25	3	.41	2.61	.05*
	ภายในกลุ่ม	50.47	316	.16		
	รวม	51.73	319			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	1.07	3	.35	2.12	.09
	ภายในกลุ่ม	52.94	316	.16		
	รวม	54.01	319			

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพปัจจุบันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม
ผู้สูงอายุด้านสวัสดิการนันทนาการ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	รายได้ต่อเดือน			
		ต่ำกว่า	5,001-	15,001-	25,0001
		5,000 บาท	15,000 บาท	25,000 บาท	บาทขึ้นไป
		3.88	3.96	3.88	3.57
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.88	-	-.08	-.32*	-.33*
5,001-15,000 บาท	3.96		-	-.23*	-.25
15,001-25,000 บาท	3.88			-	-.02
25,001 บาทขึ้นไป	3.57				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.18 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาทมีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมด้านสวัสดิการนันทนาการเท่ากับผู้ที่มียาได้ 15,001-25,000 บาท แต่มากกว่าผู้ที่มียาได้ 25,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 5,001-15,000 บาทมีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมด้านสวัสดิการนันทนาการมากกว่าผู้ที่มียาได้ 15,001-25,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม
ผู้สูงอายุด้านความเป็นธรรมในสังคม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	รายได้ต่อเดือน			
		ต่ำกว่า	5,001-	15,001-	25,001
		5,000 บาท	15,000 บาท	25,000 บาท	บาทขึ้นไป
		3.87	3.96	3.96	3.66
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.87	-	.04*	.044	.13
5,001-15,000 บาท	3.96		-	.93	.02*
15,001-25,000 บาท	3.96			-	.08
25,001 บาทขึ้นไป	3.66				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาทมีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมด้านความเป็นธรรมในสังคมน้อยกว่าผู้ที่มีรายได้ 15,001-25,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 5,001-15,000 บาทมีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมด้านสวัสดิการนันทนาการมากกว่าผู้ที่มีรายได้ 25,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

ตารางที่ 4.20 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ

ความต้องการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุ	ชาย		หญิง		t	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย	4.09	0.25	4.12	0.31	-.72	.09
2. ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย	4.12	0.31	4.25	0.39	2.25	.13
3. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	4.15	0.25	4.15	0.27	-.05	.68
4. ด้านสวัสดิการนันทนาการ	4.02	0.23	4.01	0.24	.47	.54
5. ด้านความเป็นธรรมในสังคม	3.95	0.18	3.92	0.20	1.36	.09
รวม	4.11	0.21	4.09	0.23	.57	.90

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ
องค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอายุ

ความต้องการจัดสวัสดิการ สังคมผู้สูงอายุ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F- Ratio	P- Value
1. ด้านสวัสดิการสุขภาพ อนามัย	ระหว่างกลุ่ม	.40	2	.20	2.44	.08
	ภายในกลุ่ม	26.44	317	.108		
	รวม	26.84	319			
2. ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย	ระหว่างกลุ่ม	.75	2	.37	2.66	.07
	ภายในกลุ่ม	44.76	317	.14		
	รวม	45.51	199			
3. ด้านความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สิน	ระหว่างกลุ่ม	.11	2	.07	.79	.45
	ภายในกลุ่ม	22.07	317	.28		
	รวม	22.18	319			
4. ด้านสวัสดิการ นันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	.09	2	.04	.84	.43
	ภายในกลุ่ม	18.04	317	.05		
	รวม	18.14	319			
5. ด้านความเป็นธรรมใน สังคม	ระหว่างกลุ่ม	.05	2	.02	.71	.49
	ภายในกลุ่ม	12.29	317	.03		
	รวม	12.35	319			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	.06	27	.34	.69	.50
	ภายในกลุ่ม	15.77	317	.05		
	รวม	15.84	319			

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ
องค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอาชีพ
ปัจจุบัน

ความต้องการจัดสวัสดิการ สังคมผู้สูงอายุ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F- Ratio	P- Value
1. ด้านสวัสดิการสุขภาพ อนามัย	ระหว่างกลุ่ม	.68	4	.17	2.04	.08
	ภายในกลุ่ม	26.16	315	.08		
	รวม	26.84	319			
2. ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย	ระหว่างกลุ่ม	.93	4	.23	1.64	.16
	ภายในกลุ่ม	44.58	315	.14		
	รวม	45.51	319			
3. ด้านความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สิน	ระหว่างกลุ่ม	.09	4	.02	.33	.85
	ภายในกลุ่ม	22.09	315	.07		
	รวม	22.18	319			
4. ด้านสวัสดิการ นันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	.11	4	.03	.51	.72
	ภายในกลุ่ม	18.02	315	.05		
	รวม	18.14	319			
5. ด้านความเป็นธรรมใน สังคม	ระหว่างกลุ่ม	.07	4	.01	.48	.74
	ภายในกลุ่ม	12.27	315	.03		
	รวม	12.35	319			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	.05	4	.01	.28	.88
	ภายในกลุ่ม	15.79	315	.05		
	รวม	15.84	319			

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพปัจจุบันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ
ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัด
นนทบุรี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.23 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามรายได้ ต่อเดือน

ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	P-Value
1. ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย	ระหว่างกลุ่ม	.68	4	.17	2.04	.08
	ภายในกลุ่ม	26.16	315	.08		
	รวม	26.84	319			
2. ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย	ระหว่างกลุ่ม	.93	4	.23	1.64	.16
	ภายในกลุ่ม	44.58	315	.14		
	รวม	45.51	319			
3. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ระหว่างกลุ่ม	.09	4	.02	.33	.85
	ภายในกลุ่ม	22.09	315	.07		
	รวม	22.18	319			
4. ด้านสวัสดิการนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	.11	4	.03	.51	.72
	ภายในกลุ่ม	18.02	315	.05		
	รวม	18.14	319			
5. ด้านความเป็นธรรมในสังคม	ระหว่างกลุ่ม	.07	4	.01	.48	.74
	ภายในกลุ่ม	12.27	315	.03		
	รวม	12.35	319			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	.05	4	.01	.28	.88
	ภายในกลุ่ม	15.79	315	.05		
	รวม	15.84	319			

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพปัจจุบันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัญหาและความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภোটระนอย จังหวัดนนทบุรี” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาระดับปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภোটระนอย จังหวัดนนทบุรี (2) เพื่อศึกษาระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภোটระนอย จังหวัดนนทบุรี (3) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภোটระนอย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ และ (4) เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภোটระนอย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ การวิจัยศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปและอ่านออกเขียนได้ ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภোটระนอย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 1,601 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่า F-test และการทดสอบค่า t (t-test)

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุ 60-69 ปี มีอาชีพปัจจุบัน และมีรายได้ต่อเดือน 5,001-15,000 บาท

ความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภোটระนอย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย ด้านความเป็นธรรมในสังคม และด้านสวัสดิการนันทนาการตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภোটระนอย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 4.14) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การจัดตรวจสุขภาพประจำปีจากสถานพยาบาลและบริการรถรับ-ส่งผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ รองลงมา สถานบริการของรัฐไม่มีการ

จัดบริการให้คำปรึกษาทั่วไปให้กับผู้สูงอายุตามลำดับ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ความสะดวกโดยมีช่องพิเศษสำหรับผู้สูงอายุในโรงพยาบาล

2. ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.99) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยโดยการได้รับความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมา การเข้าไปอาศัยในสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุตามลำดับ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การได้รับการจัดการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้กับผู้สูงอายุที่ยากไร้ขาดแคลนจากองค์การบริหารส่วนตำบล

3. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 4.00) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ภัยจากมิจฉาชีพหลากหลายรูปแบบที่หลอกลวง เช่น ภัยจากอินเทอร์เน็ต การหลอกลวงซื้อขายสินค้าและบริการ รองลงมา การจัดพื้นที่สาธารณะที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ เช่น จัดเก้าอี้ที่วัด ทำราวจับห้องน้ำ ปรับโถส้วมเป็นชักโครก ฯลฯ ตามลำดับ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การจัดพื้นที่ความปลอดภัยให้กับผู้สูงอายุ เช่น การปรับโครงสร้างพื้นฐาน ปรับถนน ซ่อมแซมพื้นผิวถนน ติดตั้งไฟส่องสว่างทั่วทุกจุด ฯลฯ

4. ด้านสวัสดิการนันทนาการ ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.91) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สวนสาธารณะที่เป็นสถานที่เพื่อออกกำลังกาย และพักผ่อนหย่อนใจที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีและไม่มียมลพิษ รองลงมา งบประมาณสนับสนุนกิจกรรมของผู้สูงอายุตามลำดับ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ

5. ด้านความเป็นธรรมในสังคม ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.92) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้สูงอายุไม่ให้ถูกกลั่นแกล้ง ละเลย ละเมิด รองลงมา การเข้าถึงมาตรการความช่วยเหลือจากภาครัฐของผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยตามลำดับ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การเข้าถึงสิทธิประโยชน์สวัสดิการสังคมที่เกิดจากกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย

ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย ด้านสวัสดิการนันทนาการ และด้านความเป็นธรรมในสังคมตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 4.11) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีหมอหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขออกเยี่ยมเยียนเพื่อตรวจสุขภาพและให้คำปรึกษาแก่ผู้สูงอายุ รองลงมา การได้รับความช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และการจัดตรวจสุขภาพประจำปีให้ฟรีตามลำดับ ส่วนที่มีค่าน้อยที่สุดคือ มีการจัดตั้งศูนย์สุขภาพชุมชนสำหรับผู้สูงอายุภายในชุมชนหรือหมู่บ้าน

2. ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 4.29) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การได้รับความช่วยเหลือบริการซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัย รองลงมา มีโครงการแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุตามลำดับ ส่วนที่มีค่าน้อยที่สุดคือ บ้านพักสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้สูงอายุที่ไม่สามารถดูแลตัวเองได้อยู่ประจำแบบไม่ต้องมีค่าใช้จ่าย

3. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 4.15) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนรับผิดชอบช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรม การถูกทอดทิ้ง และถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย รองลงมา การจัดพื้นที่ปลอดภัยให้ผู้สูงอายุ ได้แก่ การปรับโครงสร้างพื้นฐาน ปรับถนน ซ่อมแซมพื้นผิวถนนที่ชำรุด จัดทำลูกระนาดในเขตชุมชน ติดตั้งไฟส่องสว่างทั่วทุกจุดในพื้นที่ตามลำดับ ส่วนที่มีค่าน้อยที่สุดคือ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะให้กับผู้สูงอายุ เช่น ทางเดิน ห้องสุขา ทางลาด

4. ด้านสวัสดิการนันทนาการ ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 4.10) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การจัดกิจกรรมนันทนาการของหน่วยงานรัฐให้กับผู้สูงอายุ อย่างเท่าเทียมและเสมอภาคกัน รองลงมา การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันธรรมสวนะ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชาตามลำดับ ส่วนที่มีค่าน้อยที่สุดคือ สถานที่พบปะรื่นเริงสังสรรค์และงานอดิเรกต่าง ๆ ระหว่างผู้สูงอายุ

5. ด้านความเป็นธรรมในสังคม ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.94) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาสสำหรับผู้สูงอายุ รองลงมา บริการด้านกฎหมายสำหรับผู้สูงอายุเพื่อป้องกันรักษาความปลอดภัย สิทธิ และสวัสดิการ

ตามลำดับ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การได้รับสวัสดิการที่รัฐจัดให้เหมาะสมและรวดเร็วตามกำหนดเวลา

ผลการเปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อการทดสอบสมมติฐาน

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพปัจจุบันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี การจัดการทรัพยากรมนุษย์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสวัสดิการนันทนาการ ด้านความเป็นธรรมในสังคม ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการเปรียบเทียบความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อการทดสอบสมมติฐาน

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพปัจจุบันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยมีข้อค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดสวัสดิการสังคมที่ได้ดำเนินการโดยภาครัฐ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี แต่กระบวนการและขั้นตอนการทำงานที่มีความล่าช้า ทำให้สวัสดิการที่มีอาจจะไม่ทั่วถึงและครอบคลุมต่อความต้องการของผู้สูงอายุ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญพิชชา แซ่วุ่น (2566) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา” ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุมีสภาพปัญหาการดำเนินงานการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ นารีรัตน์ จิตรมนตรี และคณะ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคของการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้สูงอายุในประเทศไทย” พบว่า บางนโยบายเป็นเพียงรูปแบบและหลักการเท่านั้น แต่ยังไม่มีความชัดเจนในการนำนโยบายไปใช้ในเชิงปฏิบัติ ขาดการบูรณาการในการบริการจัดสวัสดิการสังคมในแต่ละหน่วยงานทั้งในด้านสุขภาพและด้านสังคม อีกทั้งยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ และปองทิพย์ ฤทธิอิม (2562) ได้ได้ศึกษาเรื่อง “การกำหนดนโยบายสวัสดิการโดยรัฐบาล” พบว่า การกำหนดนโยบายสวัสดิการสังคมของภาครัฐ ไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างครอบคลุมและไม่ทั่วถึง ขาดความเสมอภาคและความเท่าเทียมกัน และไม่สะดวกในการรับบริการ ไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการ ทั้งนี้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ สามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ด้าน คือ ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสวัสดิการนันทนาการ และด้านความเป็นธรรมในสังคม โดยด้านที่พบว่ามีปัญหาสูงสุดของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี คือ ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย โดยเฉพาะเรื่องการจัดตรวจสุขภาพประจำปีจากสถานพยาบาล และบริการรถรับ-ส่งผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ และสถานบริการของรัฐไม่มีการจัดบริการให้คำปรึกษาทั่วไปให้กับผู้สูงอายุ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินซึ่งเป็นปัญหามากที่สุด คือ ภัยจากมิจฉาชีพ หลากหลายรูปแบบที่หลอกลวง เช่น ภัยจากอินเทอร์เน็ต การหลอกลวงซื้อขายสินค้าและบริการ ทั้งนี้

เนื่องจากเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้สูงอายุมักจะตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพในโลกออนไลน์ เพราะผู้สูงอายุมักจะคุ้นเคยทางโลกออนไลน์น้อย มีความอ่อนไหวง่าย วิตกกังวลทำให้หลงกลตกเป็นเหยื่อได้ง่าย ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัยปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ สิ่งที่มีปัญหามากที่สุดคือ การได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยโดยการได้รับความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากผู้สูงอายุไม่สามารถที่จะดูแลซ่อมแซมปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่ทรุดโทรมให้มีความมั่นคงแข็งแรงได้ ทั้งนี้ผู้สูงอายุมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจทำให้การทำกิจวัตรประจำวันมีข้อจำกัด ยิ่งอายุมากขึ้นข้อจำกัดต่าง ๆ ก็ยิ่งเพิ่มมากขึ้น สิ่งแวดล้อมของที่อยู่อาศัยจึงเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลทางตรงและทางอ้อมต่อสุขภาพของผู้สูงอายุ การจัดสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมจึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุใช้ชีวิตได้อย่างสะดวกและปลอดภัย ด้านความเป็นธรรมในสังคม สิ่งที่มีปัญหามากที่สุดคือ การพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้สูงอายุไม่ให้ถูกกลั่นแกล้ง ละเลย ละเมิด ดังนั้น รัฐมีหน้าที่คุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนการพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้สูงอายุไม่ให้ถูกกลั่นแกล้ง ละเลย ละเมิดสิทธิ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะกับผู้สูงอายุที่พึ่งพาตนเองไม่ได้หรือผู้สูงอายุที่พิการ สำหรับด้านสวัสดิการนันทนาการ สิ่งที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ สวนสาธารณะที่เป็นสถานที่เพื่อออกกำลังกาย และพักผ่อนหย่อนใจที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีและไม่มีมลพิษ เนื่องจากส่วนใหญ่ผู้สูงอายุจะมาออกกำลังกายหรือร่วมกันทำกิจกรรมที่สวนสาธารณะ เพื่อช่วยชะลอความเสื่อมต่าง ๆ ของระบบต่าง ๆ ช่วยเพิ่มความแข็งแรงทนทานให้กับกล้ามเนื้อ ควบคุมการทำงานของระบบต่าง ๆ ให้มีความสมดุล และยังช่วยให้ผู้สูงอายุได้เข้าสังคมพบปะผู้คน ปัญหามลพิษจึงเป็นอันตรายต่อสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งนี้ระบบภูมิคุ้มกันของผู้สูงอายุก็จะอ่อนแอ และร่างกายจะรับมือกับมลพิษได้น้อยลง ดังนั้นผู้สูงอายุจึงแนวโน้มที่จะมีอาการเกี่ยวกับโรคหัวใจหรือระบบทางเดินหายใจมากขึ้นเนื่องจากมลพิษในอากาศ

5.2.2 ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสวัสดิการนันทนาการ และด้านความเป็นธรรมในสังคมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คະນິงນິຕย์ ปุລันรัมย์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง “ความต้องการการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไผ่ อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์” ในภาพรวมพบว่าความต้องการการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล กองทรัพย์เจริญ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง “ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีหรี อำเภอลพบุรี จังหวัดระยอง” ในภาพรวมพบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้พบว่าความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ด้าน

สวัสดิการที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะเรื่องการได้รับความช่วยเหลือบริการซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัย เพราะการอยู่อาศัยในสภาพแวดล้อมที่ดีของผู้สูงอายุจะช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีได้ นอกจากนี้กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ให้โอกาสผู้สูงอายุสามารถยื่นขอเงินซ่อมแซมบ้านได้ถึง 40,000 บาท เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตบั้นปลายให้ดีขึ้น ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สิ่งที่ผู้สูงอายุต้องการมาก คือ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนรับผิดชอบช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกรังแก การถูกทอดทิ้ง และถูกแสวงหาประโยชน์ โดยมีขอบด้วยกฎหมาย ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย สิ่งที่ต้องการมากที่สุดคือ มีหมอหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขออกเยี่ยมเยียนเพื่อตรวจสุขภาพและให้คำปรึกษาแก่ผู้สูงอายุ เพื่อให้ได้รับการดูแลตามวิธีดูแลผู้สูงอายุอย่างเหมาะสม และได้รับการตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอเพื่อคัดกรองโรคหรือความผิดปกติต่าง ๆ ด้านสวัสดิการนันทนาการ สิ่งที่ต้องการมากที่สุดคือ การจัดกิจกรรมนันทนาการของหน่วยงานรัฐให้กับผู้สูงอายุอย่างเท่าเทียมและเสมอภาคกัน สำหรับด้านความเป็นธรรมในสังคม สิ่งที่ต้องการมากที่สุดคือ การแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาสสำหรับผู้สูงอายุ เนื่องจากผู้สูงอายุเป็นช่วงที่มีความเสี่ยงต่อความยากจน มีโอกาสที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูง โดยผู้สูงอายุจะยังคงสถานะความยากจนต่อเนื่องหรือกลายเป็นคนจนยากในช่วงอายุนี้ เพราะเป็นช่วงอายุที่การทำงานลดลงหรืออาจจะไม่มีงานทำ และมีความเป็นไปได้ที่จะได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่เคยได้รับ ทำให้มีความเสี่ยงที่จะสูญเสียความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และไม่สามารถหลุดออกจากสถานการณ์ความยากจนได้ (สุพนิดา จิระสินวรรณะ, 2565: 2)

5.2.3 ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุของค์การบริหารส่วนตำบลทิวพัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ที่มีเพศ อายุ อาชีพปัจจุบัน และรายได้ต่อเดือนต่างกัน

1) เพศ ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกันมีระดับปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเพศที่แตกต่างกันทำให้ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมที่ไม่แตกต่างกันในเรื่องความคิด ค่านิยม ทศนคติ สอดคล้องกับ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2558: 12) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมเป็นการแสดงและกิริยาของมนุษย์ พฤติกรรมเป็นการตอบสนองของระบบหรือสิ่งมีชีวิตต่อสิ่งเร้าหรืออาหารรับเข้าทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอก มีสติหรือไม่มีสติระลึก ชัดเจนหรือแอบแฝง และโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ หรืออาจจะเป็นการกระทำหรืออาการที่แสดงออกของจิตใจทั้งภายในและภายนอก เป็นการกระทำที่สนองความต้องการของมนุษย์ที่เราสามารถสังเกตได้หรือสังเกตไม่ได้ เช่น ความรู้สึก ความคิดเห็น ความกลัว ความเกลียด

2) อายุ ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกันมีระดับปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้สูงอายุ

เป็นกลุ่มคนที่ได้ผ่านประสบการณ์ชีวิตมามาก มีความคิดและการตัดสินใจที่รอบคอบ จึงมองปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ เดวิด เอ โคลบ (David A. Kolb, 2005:49) ที่กล่าวว่าประสบการณ์เป็นกระบวนการสร้างความรู้โดยการปรับเปลี่ยนประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง จากการสังเกต การสะท้อนความคิด การสรุปความคิดรวบยอดนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม หรือการนำเอาประสบการณ์เดิมมากระตุ้นให้สะท้อนความคิดเกี่ยวกับประสบการณ์นั้น ๆ ออกมาให้เป็นความรู้ใหม่ ๆ

3) อาชีพปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุที่มีอาชีพปัจจุบันต่างกันมีระดับปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาชีพอาจจะมีผลต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ เพราะว่าในปัจจุบันนี้มีงานหลายอย่างที่มีความเหมาะสมกับผู้สูงอายุ โดยเฉพาะงานที่เป็นนายของตัวเองที่ในเวลาทำงานสามารถยืดหยุ่นได้ ไม่มีกฎระเบียบที่ตายตัว งานหนักงานเบาเลือกได้ งานที่ทำก็เป็นงานที่มีคุณค่าและศักดิ์ศรี มีความเหมาะสมกับสภาพร่างกายของผู้สูงอายุ สอดคล้องกับ ภคินี ดอกไม้งาม (2546) ที่เห็นว่าลักษณะงานเป็นภาระหน้าที่ที่บุคคลต้องรับผิดชอบ ทั้งที่มีความยากง่าย ทำหาย มีความมั่นคงและก้าวหน้า รวมถึงความมีเกียรติในงานและความภาคภูมิใจในงานที่ทำ ส่วนประทุมทิพย์ เกตุแก้ว (2551) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่าคุณลักษณะของงาน เป็นการศึกษาที่บุคคลรับรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติว่างานนั้นมีคุณค่ามีความสำคัญ และต้องใช้ทักษะที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ รวมถึงมีความอิสระในการตัดสินใจและออกแบบงานได้ร่วมกันในการทำงานให้สำเร็จ

4) รายได้ต่อเดือน ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีระดับปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญพิชชา แซ่วุ่น ได้วิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ผู้สูงอายุที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความสภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน ทั้งนี้ผู้สูงอายุมีความคาดหวังว่ารัฐควรมีสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุที่ดีพอ แต่กลับพบว่าการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุยังมีปัญหาในหลาย ๆ ด้าน เช่น เบี้ยยังชีพที่น้อยเกินไป สวัสดิการในการรักษาพยาบาล เป็นต้น

5.2.3 ผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ที่มีเพศ อายุ อาชีพปัจจุบัน และรายได้ต่อเดือนต่างกัน

1) เพศ ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกันมีระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าเพศไม่มีผลต่อความต้องการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จาตุรงค์ จันทะขารี และคณะ (2561)

ได้วิจัยเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ การศึกษาและรายได้ต่างกันมีความต้องการจัดสวัสดิการสังคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) อายุ ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกันมีระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคม โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้สูงอายุอยู่ในสภาพแวดล้อมและบริบททางสังคมที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน มีประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ในลักษณะเดียวกัน ทำให้มีแนวคิด ทศนคติ ค่านิยม พฤติกรรม และรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เหมือนกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร พันธุ์ภักดี (2564) ที่ได้วิจัยเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุและอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3) อาชีพปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุที่มีอาชีพปัจจุบันต่างกันมีระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคม โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาชีพปัจจุบันอาจจะมีผลต่อการดำรงชีพของผู้สูงอายุ เนื่องจากผู้สูงอายุยังมีไฟในการทำงานและยังมีศักยภาพอย่างเต็มเปี่ยมเต็มความสามารถ และสังคมในยุคปัจจุบันยอมรับบุคคลที่มีงานทำหรือมีอาชีพมากกว่าบุคคลที่ไม่มีงานทำ ทำให้ความความต้องการจัดสวัสดิการสังคมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาณัสม์ ศรีไตรรัตน์ (2564) ที่ได้วิจัยเรื่องความต้องการด้านจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลกระนวน อำเภอเมืองภูเก็ท จังหวัดภูเก็ต พบว่า ผู้สูงอายุที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน จะมีความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ผู้สูงอายุในช่วง 60-70 ปี ยังต้องการสวัสดิการมีงานทำ มีรายได้และสวัสดิการแรงงาน และความมั่นคงทางรายได้ เนื่องจากยังคงคิดว่าตนเองนั้นยังมีความแข็งแรงทางร่างกายจึงมีความต้องการที่จะยังทำงานอยู่

4) รายได้ต่อเดือน ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีระดับความต้องการจัดสวัสดิการสังคม โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้ผู้สูงอายุอาจจะมีรายได้ต่อเดือนที่เพียงพอกับการดำรงชีพ ไม่ต้องพึ่งพารายได้จากผู้อื่น และดำเนินวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ฟุ้งเฟ้อมากเกินไป รู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัดมัธยัสถ์ จึงมีความต้องการจัดสวัสดิการสังคมที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล กองทรัพย์เจริญ (2563) ที่ได้วิจัยเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีหิ อำเภอลพบุรี จังหวัดระยอง พบว่า รายได้ต่างกัน มีความต้องการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีการจัดตรวจสุขภาพประจำปีสำหรับผู้สูงอายุพรีจากสถานพยาบาล และบริการรถรับ-ส่งผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ อย่างน้อยปีละ 2-3 ครั้ง

5.3.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรปรับปรุงสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยในบ้านที่เหมาะสมต่อการดำรงชีพแก่ผู้สูงอายุ และฝึกอบรมในเรื่องความปลอดภัยภายในบ้านให้กับผู้สูงอายุ

5.3.1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลควรสื่อสารสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการรู้เท่าทันสื่อ ให้ผู้สูงอายุเข้าถึงข้อมูลที่ถูกตัดจกภัยจากมิจฉาชีพที่หลอกลวง

5.3.1.4 องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีสวนสาธารณะที่เป็นสถานที่เพื่อออกกำลังกาย และพักผ่อนหย่อนใจที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีและไม่มีหรือปราศจากมลพิษ

5.3.1.5 องค์การบริหารส่วนตำบลและรัฐควรพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้สูงอายุไม่ให้ถูกกลิตลอน ละเลย ละเมิด

5.3.1.6 มีหมอหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขออกเยี่ยมเยียนเพื่อตรวจสุขภาพและให้คำปรึกษาแนะนำในการดูแลสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ

5.3.1.7 องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ความช่วยเหลือบริการซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุ เนื่องจากผู้สูงอายุไม่สามารถที่จะดูแลซ่อมแซมปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่ทรุดโทรมให้มีความมั่นคงแข็งแรงได้

5.3.1.8 หน่วยงานภาครัฐและเอกชนต้องรับผิดชอบและให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรม การถูกทอดทิ้ง และถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย

5.3.1.9 องค์การบริหารส่วนตำบลต้องจัดกิจกรรมนันทนาการของหน่วยงานรัฐให้กับผู้สูงอายุอย่างเท่าเทียมและเสมอภาคกัน และควรหางบประมาณสนับสนุนกิจกรรมของผู้สูงอายุในเทศกาลต่าง ๆ

5.3.1.10 องค์การบริหารส่วนตำบลควรแก้ไขปัญหาคความยากจนและความด้อยโอกาสให้กับผู้สูงอายุ โดยการจัดตั้งกองทุนสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อช่วยเหลือและสร้างหลักประกันสำหรับผู้สูงอายุที่ยากลำบาก ให้มีรายได้ที่พอเพียงสำหรับการดำเนินชีวิตในบั้นปลายของชีวิต

5.3.1.11 การจัดสวัสดิการสังคมองค์การบริหารส่วนตำบลและรัฐควรคำนึงถึงความต้องการและการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ

5.3.1.12 การจัดสวัสดิการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุควรมีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง และมีการบูรณาการเพื่อรองรับจำนวนผู้สูงอายุที่จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ในขณะเดียวกัน ภาครัฐจะต้องมีการปรับเปลี่ยนนโยบายจากเชิงรับมาเป็นเชิงรุก เช่น การสร้างความตระหนักให้คนในชาติเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุว่าเป็นบุคคลที่ทรงคุณค่าต่อสังคมมิใช่ภาระของสังคม

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาและความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

5.3.2.2 ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ในรูปแบบของการสัมภาษณ์ตัวต่อตัวหรือการทำ Focus group เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. กระทรวงมหาดไทย. (มปป.). **มาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ.** กรุงเทพฯ.
- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2564). **ปฏิญญาผู้สูงอายุไทย.** ค้นเมื่อ 26 พฤศจิกายน 2566. จาก <http://www.dop.go.th>
- ก่องเกียรติ รักรัษธรรม. (2556). **การประเมินความต้องการในการพัฒนาตนเองของอาจารย์มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- คะนิงนิตย์ ปุณัณรัมย์. (2564). **ความต้องการการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไผ่ อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.** การค้นคว้าอิสระปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จรีพร ศรีทอง. (2557). **การพัฒนาความรู้ความเข้าใจในวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ (MGT 1001) เรื่องการบริหารธุรกิจทั่วไปของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือในวิธีกลุ่มร่วมมือช่วยเหลือ (Team Assisted Individualization: TAT).** มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จาดุรงค์ จันทะชาวี และคณะ. (2561). **ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี.** *Journal of Management and Development Ubon Ratchathani Rajabhat University*, 11: 121- 139
- ชุตติกาญจน์ สลาหลง. (2563). **ความต้องการและความคาดหวังในการพัฒนาตนเองของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ชูศักดิ์ ตันวงศ์เลิศ. (2557). **ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนาทม จังหวัดกาฬสินธุ์.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ณธินันท์ ชัยสถาพร, ชาญเดช เจริญวิริยะกุล และ วราพร ดำรงกุลสมบัติ. (2566). **ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครนนทบุรี.** *วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา.* ปีที่ 13 (ฉบับที่ 1) (มกราคม-มีนาคม 2566), หน้า 89-102.
- ธานินทร์ ศิลปะจารุ. (2557). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วีอินเตอร์พริ้นท์.

- ธัญพิชชา แซ่จุ่น. (2565). ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม สำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. ปรินญาจารย์ ประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นารีรัตน์ จิตรมนตรี และ สาวิตรี ทยานศิลป์. (2552). การทบทวนองค์ความรู้และแนวทางการ จัดระบบสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย. รายงานวิจัย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ สร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). กรุงเทพฯ.
- นารีรัตน์ จิตรมนตรี และคณะ. (2556). ปัญหาและอุปสรรคของการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้สูงอายุ ในประเทศไทย. วารสารสาธารณสุขและการพัฒนา. ปีที่ 11 (ฉบับที่ 3), หน้า 39-47.
- เนติยา แจ่มทิม. (2564). สภาพปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุในชุมชนตำบลสนามชัย อำเภอ เมือง จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารแพทย์เขต. ปีที่ 40 (ฉบับที่ 2), หน้า 229-239.
- บุหลัน ทองกลีบ. (2550). บทบาทภาครัฐในการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปองทิพย์ ฤทธิ์อ้อม. (2562). การกำหนดนโยบายสวัสดิการโดยรัฐ. วารสารรัฐศาสตร์พิจารณา ศูนย์ การเมือง สังคมและอาณานิคมศึกษา, ปีที่ 6 (ฉบับที่ 12), หน้า 11-40.
- ปานใจ จันท์สีดา. (2558). ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปาริฉัตร พันธุ์ภักดี. (2564). ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แผนก ก แบบ ก 2 ระดับ ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประทุมทิพย์ เกตุแก้ว. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณลักษณะงาน ความสามารถในการ เพลิดเพลินและฟันฝ่าอุปสรรคกับความสุขในการทำงานของพยาบาลงานการพยาบาลผ่าตัด: กรณีศึกษาโรงพยาบาลรัฐแห่งหนึ่ง. การค้นคว้าแบบอิสระมหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประกาศกรมกิจการผู้สูงอายุ เรื่องมาตรฐานหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ. (2562). ราชกิจจานุเบกษา. 136 ตอนพิเศษ (157 ง), หน้า 7-8. (23 เมษายน 2562).
- ปานัสม์ ศรีไตรรัตน์. (2564). ความต้องการด้านจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาล ตำบลกะรน อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต. ค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนศาสตร์.

- ปิยะ กล้าประเสริฐ. (2561). *ข้อเสนอเชิงนโยบายในการเตรียมความพร้อมด้านบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ*. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, ปีที่ 6 (ฉบับที่ 4), หน้า 1607-1619.
- ภคินี ดอกไม้งาม. (2546). **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความผูกพันต่อองค์การของอาจารย์ระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนแกนนำที่มีการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน เขตกรุงเทพมหานคร**. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมภา ห้าฝา. (2558). **ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การ บริหารส่วนตำบลเชิงทะเล อำเภอดอนสัก จังหวัดภูเก็ต**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- พระสุตริรักษ์ วิสุทโธ (รักษ์เมือง). (2560). **บทบาทของผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชนในตำบลทรายขาว อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มุตตาฝา ล่าเห. (2560). **ความต้องการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของผู้เรียนในจังหวัดปัตตานี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2558). **สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2557**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2559). **สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2558**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- รศรินทร์ เกรย์ และคณะ. (2556). **มโนทัศน์ของนิยามผู้สูงอายุ: มุมมองเชิงจิตวิทยาสังคมและสุขภาพ**. นครปฐม: สำนักพิมพ์เดือนตุลาคมจำกัด.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2558). **พฤติกรรมองค์กร**. กรุงเทพฯ: บริษัทเพียร์สันดูเคชั่นอินโดไชน่า.
- รัตนติกานท์ และธันสถา โรจนตรระกุล. (2564). **การศึกษาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงดินอำเภอสว่างม้ง จังหวัดพิจิตร**. *Journal of Modern Learning Development*. Vol. 6 No. 3 May-June 2021.
- ลัดดา บุญเกิด. (2557). **ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอกะจันทร์ จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วิธวินท์ พาณิชยาชีวะ. (2563). **ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนคร แหลมฉบัง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรรณิภา สระศรี. (2558). **แนวทางรองรับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- วัลยา ตูพานิช สุธิกาญจน์ ไชยลาภ และกิตติ ไชยลาภ. (2562). **ปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ ในเขตเมือง. วารสารเวชสารและวารสารเวชศาสตร์เขตเมือง**. ปีที่ 63 (ฉบับเพิ่มเติม), หน้า S83-S92.
- ศศิวิมล กองทรัพย์เจริญ. (2563). **ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาลีठी อำเภอลพบุรี จังหวัดระยอง**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมคิด สงวนศรี และ ปราจิต ทิพย์โอสถ. (2556). **ความต้องการออกกำลังกายของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สร้อยญา สุขเพิ่ม. (2556). **ความต้องการของนิสิตต่อการบริการด้านหอพักนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร**. กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สันติพันธ์ พุฒฤทธิ์ ประชัน คณะวัน และ สถาพร วิชัยรัมย์. (2562). **ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง อำเภอมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์**. **วารสารสหวิทยาการจัดการคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**. ปีที่ 3 (ฉบับที่ 1), หน้า 81-88.
- สำเนา รัศมีทัต. (2562). **ความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ**. งานนิพนธ์ ร.ป.ม. (ยุทธศาสตร์และความมั่นคง). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุดารัตน์ สุดสมบุญ, (2557). **สวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย**. **วารสารเทคโนโลยีภาคใต้**, ปีที่ 7 (ฉบับที่1) (มกราคม-มิถุนายน), หน้า 73-82.
- สุนิดา จิระสินวรรณ. (2565). **ความยากจนในผู้สูงอายุไทย: การเปลี่ยนแปลงและปัจจัยเสี่ยง**. **ปริญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.
- สุมลพร ตะน่าน และ ปวิช เฉลิมวัฒน์. (2561). **การจัดสวัสดิการและความต้องการของผู้สูงอายุ กรณีศึกษาผู้สูงอายุอำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี**. **วารสารการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ**, ปีที่ 1 (ฉบับที่ 2), หน้า 1189-1195.

- หทัยกาญจน์ กำเนิดเพชร จันทราทิพย์ และ ศุภวีร์ เกลี้ยงจันทร์. (2560). **การมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดโครงการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- หมัดฟาซี รูบามา และ กฤษดา มงคงศรี. (2562). **ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา**. วารสารการประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ, ปีที่ 10 (ฉบับที่ 1), หน้า 906-920.
- องค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา. (2566). **สำนักงานบริหารการทะเบียน**. อำเภอไทรน้อย: จังหวัดนนทบุรี.
- องค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา. (2566). **ข้อมูลการจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ**. อำเภอไทรน้อย: จังหวัดนนทบุรี.
- อัฐฉญา แพทย์ศาสตร์ และ พัชรินทร์ รุจิรานุกุล. (2563). **รายงานการวิจัยเรื่องสุขภาพจิตผู้สูงอายุและแนวทางการพัฒนาสุขภาพจิต: กรณีศึกษาโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลวังใหม่ อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี**. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Best, John W. (2001). **Research in Education**. New Jersey: Englewood Cliffo.
- Cronbach, Lee. J. (1990). **Essentials of psychological testing**. 5th ed. New York: Harper & Row.
- <http://www.thaiseniormarket.com/article-detail/107>
- <http://taweewattana.go.th/public/list/data/index/menu/247>
- Kolb, D. A. (2005). **Experiential Learning: Experience as the source of learning and development**. Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, N.J., 38.
- Likert, Rensis. (1961). **New patterns of management**. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Yamane, Taro. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. (3th ed.). New York: Harper and Row Publication.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ บุญวิเศษ
อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงตา สราญรัมย์
อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธนาท บุญยะชัย
อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่องานวิจัย

เรื่อง: ปัญหาและความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา
อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านโปรดให้ข้อมูลในแบบสอบถามตามความเป็นจริง ซึ่งข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยจะนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น

แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนาจัดสวัสดิการเพิ่มเติมให้กับผู้สูงอายุ (ถ้ามี)

ขอขอบพระคุณที่ท่านสละเวลาในการให้ข้อมูล

ผศ.ดร.เสาวนารถ เล็กเลอสินธุ์

อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

() 1. ชาย

() 2. หญิง

2. อายุ

() 1. 60-69 ปี

() 2. 70-79 ปี

() 3. 80 ปีขึ้นไป

3. อาชีพปัจจุบัน

() 1. รับจ้าง

() 2. ค้าขาย/อาชีพอิสระ

() 3. นายจ้าง/ผู้ประกอบการ

() 4. เกษตรกร

() 5.ว่างงาน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ

4. รายได้ต่อเดือน

() 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท

() 2. 5,001-15,000 บาท

() 3. 15,001-25,000 บาท

() 3. 25,001 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่ใช้วัดปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง จากข้อคำถามในแต่ละข้อ โปรดพิจารณาว่าปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลทิววัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับใด โดยกาเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านตามเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

3 หมายถึง อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง อยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง อยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อที่	ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย						
1	การจัดตรวจสุขภาพประจำปีจากสถานพยาบาล และบริการรถรับ-ส่งผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้					
2	การให้คำปรึกษาและคำแนะนำด้านสุขภาพของตนเองจากเจ้าหน้าที่ หมอ พยาบาล					
3	การให้บริการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่ออกไปให้บริการแก่ผู้สูงอายุในชุมชน					
4	ความสะดวกโดยมีช่องพิเศษสำหรับผู้สูงอายุในโรงพยาบาล					
5	สถานบริการของรัฐไม่มีการจัดบริการให้คำปรึกษาทั่วไปให้กับผู้สูงอายุ					
ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย						
6	การได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยโดยการได้รับความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบล					
7	การได้รับการจัดการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้กับผู้สูงอายุที่ยากไร้ขาดแคลนจากองค์การบริหารส่วนตำบล					
8	การเข้ามาดูแลเรื่องบ้านที่พักอาศัยให้มีความมั่นคงและปลอดภัยขององค์การบริหารส่วนตำบล					
9	การเข้าไปอาศัยในสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ					
10	การจัดให้มีสถานที่พักของผู้สูงอายุ					
ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน						
11	การจัดพื้นที่ความปลอดภัยให้กับผู้สูงอายุ เช่น การปรับโครงสร้างพื้นฐาน ปรับถนน ซ่อมแซมพื้นผิวถนน ติดตั้งไฟส่องสว่างทั่วทุกจุด ฯลฯ					
12	การจัดพื้นที่สาธารณะที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ เช่น จัดเก้าอี้ที่วัด ทำราวจับห้องน้ำ ปรับโถส้วมเป็นชักโครก ฯลฯ					
13	ภัยจากมิถุนาชีพหลากหลายรูปแบบที่ล่อกลวง เช่น ภัยจากอินเทอร์เน็ต การล่อกลวงซื้อขายสินค้าและบริการ					

ข้อที่	ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน						
14	การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย สำหรับผู้สูงอายุในบ้านและในที่สาธารณะ					
15	การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในอาคารสถานที่สาธารณะ แก่ผู้สูงอายุ เช่น ทางเดิน ห้องสุขา					
ด้านสวัสดิการนันทนาการ						
16	งบประมาณสนับสนุนกิจกรรมของผู้สูงอายุ					
17	การจัดตั้งชุมชนผู้สูงอายุเพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสาร และเป็นแหล่งพบปะสังสรรค์					
18	การได้รับการสนับสนุนการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา					
19	สวนสาธารณะที่เป็นสถานที่เพื่อออกกำลังกาย และพักผ่อนหย่อนใจที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีและไม่มีมลพิษ					
20	การจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ					
ด้านความเป็นธรรมในสังคม						
21	การเข้าถึงมาตรการความช่วยเหลือจากภาครัฐของผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย					
22	ความสะดวกในการติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการสังคม					
23	การเข้าถึงสิทธิประโยชน์สวัสดิการสังคมที่เกิดจากกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย					
24	การพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้สูงอายุไม่ให้ถูกลิดลอน ละเลย ละเมิด					
25	ความเป็นธรรมในการใช้บริการของผู้สูงอายุ					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามที่ใช้วัดเกี่ยวกับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง จากข้อคำถามในแต่ละข้อ โปรดพิจารณาว่าความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลวิวัฒนา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับใด โดยกาเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องระดับความต้องการที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านตามเกณฑ์ดังนี้

5	หมายถึง	อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย						
1	มีผู้เชี่ยวชาญในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้านและกลุ่มติดเตียง					
2	การได้รับความช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และการจัดตรวจสุขภาพประจำปีให้ฟรี					
3	มีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ออกไปให้บริการตรวจสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนหรือหมู่บ้าน					
4	มีหมอหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขออกเยี่ยมเยียนเพื่อตรวจสุขภาพและให้คำปรึกษาแก่ผู้สูงอายุ					
5	มีการจัดตั้งศูนย์สุขภาพชุมชนสำหรับผู้สูงอายุภายในชุมชนหรือหมู่บ้าน					
ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย						
6	การได้รับความช่วยเหลือบริการซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัย					
7	บ้านพักสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้สูงอายุที่ไม่สามารถดูแลตัวเองได้ อยู่ประจำแบบไม่ต้องมีค่าใช้จ่าย					
8	การจัดตั้งสถานสงเคราะห์คนชราและที่พักชั่วคราวสำหรับผู้สูงอายุที่ประสบกับปัญหาหรือไม่มีคนดูแล					

ข้อที่	ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
ด้านสวัสดิการที่อยู่อาศัย (ต่อ)						
9	การจัดบริการครอบครัวอุปการะผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียวและไร้ที่พึ่งพิง					
10	มีโครงการแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ					
ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน						
11	การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะให้กับผู้สูงอายุ เช่น ทางเดิน ห้องสุขา ทางลาด					
12	การติดตั้งสัญญาณการแจ้งเตือนแต่ละบ้านสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อถ้าเกิดเรื่องหรือเกิดเหตุในบ้านจะได้มีคนเข้าไปช่วยเหลือได้ทันเวลาที่					
13	การจัดการด้านรักษาความสงบและความปลอดภัยในอาคารสถานที่สาธารณะ					
14	หน่วยงานภาครัฐและเอกชนรับผิดชอบช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรม การถูกทอดทิ้ง และถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย					
15	การจัดพื้นที่ปลอดภัยให้ผู้สูงอายุ ได้แก่ การปรับโครงสร้างพื้นฐาน ปรับถนน ซ่อมแซมพื้นผิวถนนที่ชำรุด จัดทำลูกระนาดในเขตชุมชน ติดตั้งไฟส่องสว่างทั่วทุกจุดในพื้นที่					
ด้านสวัสดิการนันทนาการ						
16	การจัดตั้งและดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุและเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์โครงการหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ให้ผู้สูงอายุทราบ					
17	การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันธรรมสวนะ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา					
18	การจัดการอบรมและการทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่ให้กับผู้สูงอายุเพื่อการพัฒนาผู้สูงอายุ					
19	การจัดกิจกรรมนันทนาการของหน่วยงานรัฐให้กับผู้สูงอายุอย่างเท่าเทียมและเสมอภาคกัน					

ข้อที่	ความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
ด้านสวัสดิการนันทนาการ (ต่อ)						
20	สถานที่พบปะรื่นเริงสังสรรค์และงานอดิเรกต่าง ๆ ระหว่างผู้สูงอายุ					
ด้านความเป็นธรรมในสังคม						
21	การแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาสสำหรับผู้สูงอายุ					
22	บริการด้านกฎหมายสำหรับผู้สูงอายุเพื่อป้องกันรักษาความปลอดภัย สิทธิ และสวัสดิการ					
23	ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้อยู่กับครอบครัวอย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี และต่อเนื่องจวบจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต					
24	การเข้าถึงบริการทางสังคมของผู้สูงอายุที่อยู่ตามลำพังเพียงคนเดียว เช่น การมีผู้พาไปเข้ารับบริการทางสุขภาพ การเข้าร่วมกลุ่ม/ชมรมผู้สูงอายุ การมีคนดูแล					
25	การได้รับสวัสดิการที่รัฐจัดให้เหมาะสมและรวดเร็วตามกำหนดเวลา					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนาจัดสวัสดิการเพิ่มเติมให้กับผู้สูงอายุ (ถ้ามี)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	ผศ.ดร.เสาวนารถ เล็กเลอสินธุ์
วัน เดือน ปีเกิด	25 พฤศจิกายน 2496 สถานที่เกิดจังหวัดสงขลา
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, พ.ศ. 2526 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประศาสน ศาสตร์, พ.ศ. 2549 มหาวิทยาลัยปทุมธานี ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์, พ.ศ. 2553
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	“ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ จังหวัดนนทบุรี”
ประสบการณ์ทำงาน	กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข สำนักการคลัง ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยนายทะเบียนท้องถิ่น ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน จังหวัดนนทบุรี อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
ชื่อผลงานทางวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่	สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี การศึกษาความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุน อำเภอบางกรวย จังหวัด นนทบุรี ความคาดหวังของประชาชนต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของ ผู้ใหญ่บ้านตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ความรู้ความเข้าใจและการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงในการพัฒนาชุมชนตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

ประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารองค์การบริหารส่วน
ตำบล จังหวัดนนทบุรี

รูปแบบการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับรางวัลใน
จังหวัดนนทบุรี

การบริหารจัดการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภาคกลาง
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารองค์การบริหารส่วน
ตำบล (อบต.) จังหวัดนนทบุรี

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารองค์การบริหารส่วน
ตำบลอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

ศักยภาพการแก้ไขปัญหาวิกฤติฝุ่นควันขนาดจิ๋ว (PM2.5) ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

บทบาทหน้าที่ที่คาดหวังกับบทบาทหน้าที่ที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหาร
องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารองค์การบริหารส่วน
ตำบลอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

